

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(27 жовтня – 2 листопада 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	22
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	30
Центральні.....	30
Регіональні.....	60
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	67

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(27.10-02.11.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

27.10.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

*<https://mindev.gov.ua/news/ukraine-investment-framework-pidtrymav-finansuvannia-proiektiv-sotszhytla-transportu-ta-munitsypalnoi-infrastruktury>
Ukraine Investment Framework підтримав фінансування проєктів соцжитла, транспорту та муніципальної інфраструктури*

Відбулося п'яте засідання Керівної ради Ukraine Investment Framework (UIF), яке було присвячене погодженню фінансової підтримки нових проєктів в рамках механізму UIF.

У засіданні взяли участь представники Європейської Комісії (ЄК), Європейського парламенту, урядів країн-членів ЄС, міжнародних фінансових організацій, а також українських міністерств, відповідальних за реалізацію проєктів. Міністерство розвитку громад і територій України на засіданні представляла заступниця Міністра Марина Денисюк.

Марина Денисюк висловила вдячність Європейській комісії за її непохитну підтримку України та водночас наголосила, що наявні ресурси UIF покривають лише десяту частину потреб у відновленні транспорту, житла та муніципальної інфраструктури. Це вимагає залучення додаткових інвестицій для забезпечення стійкого відновлення.

«Наш спільний виклик — визначити додаткові можливості для співфінансування, мобілізувати додаткові ресурси та прискорити механізми реалізації проєктів, забезпечивши швидке та ефективне використання кожного євро в межах UIF.

В умовах щоденних атак і руйнувань, які ворог завдає транспортній, енергетичній, житловій та муніципальній інфраструктурі, середні терміни реалізації нових проєктів є доволі довгими для потреб негайної відбудови. Швидкість і гнучкість мають вирішальне значення», — зазначила Марина Денисюк.

Загальний обсяг ресурсів в межах механізму UIF складає 9,4 млрд євро, з яких на підтримку проєктів уже розподілено 6,2 млрд євро.

За результатами засідання було погоджено запуск нового пакету публічних інвестиційних програм — 11 проєктів у різних секторах. Серед них — три проєкти під координацією Мінрозвитку у сферах соціального житла, транспортної і муніципальної інфраструктури.

Проєкт ЄІБ «Соціальне житло» (транш I)

У межах пілотної ініціативи планується побудувати житло для 1500 сімей ВПО та закласти системні інституційні основи для доступного соціального житла в Україні. У рамках проєкту буде підготовлена фінансова й операційна база та відповідне законодавство, що врегулює питання пов'язані з орендою соціального житла. Також планується протестувати різні моделі

управління житлом у містах та громадах, щоб визначити, які з них будуть найбільш фінансово стійкими.

Проект ЄІВ «Відновлення водопостачання і водовідведення»

50 млн євро гранту та 13 млн євро — технічна допомога (погоджено UIF), а також 100 млн євро — позика від ЄІВ, забезпеченої гарантією UIF, яка вже ратифікована Верховною радою для фінансування проєктів публічного сектору.

Планується енергоефективна модернізація систем водопостачання, очисних і насосних станцій, а також реконструкція каналізаційних мереж у постраждалих регіонах та місцях значного проживання ВПО.

Проект Світового банку та ЄБРР «Відновлення основної логістичної інфраструктури та приєднання до мережі (RELINC)»

Відбудеться відновлення важливих залізничних та автомобільних шляхів, портів на Дунаї та модернізація пунктів пропуску на кордоні. Проєкт охоплює всю Україну з пріоритетом на деокупованих територіях. Його реалізація допоможе поліпшити транспортне сполучення та підвищити стійкість інфраструктури до кліматичних змін.

Також під час засідання Керівної Ради було серед іншого погоджене фінансування проєктів модернізації лікарень у 6 містах, технічної допомоги у розробці публічних інвестиційних проєктів (PREPARE) та закупівлі природного газу.

Зокрема, Норвегія спільно з ЄС надасть НАК «Нафтогаз України» грант у розмірі 127 млн євро. Ця підтримка критично важлива для забезпечення опалення мільйонам домогосподарств, лікарень та установ по всій країні, оскільки дозволить закупити та зберігати додаткові обсяги газу для проходження зими 2025–2026 років.

27.10.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/tranzytni-tsenyri-dlia-evakuiovanykh-liudei-hotovi-do-opaliuvalnoho-sezonu>

Транзитні центри для евакуйованих людей готові до опалювального сезону

За зведеною інформацією від обласних військових адміністрацій, всі транзитні центри готові до опалювального сезону. Про це на брифінгу, щодо евакуації населення з прифронтових регіонів повідомив Заступник Міністра розвитку громад і територій Олексій Рябикін.

«За даними голів ОВА, усі транзитні центри обладнані як централізованим тепло- та електропостачанням, так і можливістю автономного забезпечення, включаючи електрогенератори та запас паливно-мастильних матеріалів.

Вони мають теплові пушки та обігрівачі, а в деяких випадках, як-от у закладах освіти, є відповідне автономне або додаткове опалення. Ми наразі працюємо над збільшенням матеріального резерву на випадок довготривалого відключення від електропостачання», — зазначає Олексій Рябикін.

У брифінгу також взяли участь заступник Міністра внутрішніх справ України Олексій Сергєєв, заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко та Перший заступник Голови Державної служби надзвичайних ситуацій України Віталій Миронюк.

З прифронтових територій України продовжують евакуювати людей у більш безпечні регіони. Продовжує роботу Координаційний штаб з проведення евакуаційних заходів, який працює над погодженням обов'язкової примусової евакуації дітей (разом із батьками чи опікунами) із небезпечних регіонів, а також визначає території, які готові їх прийняти.

Від 1 червня 2025 року евакуювано майже 120 тисяч людей, з них понад 14 тисяч дітей та майже 4 тисячі маломобільних осіб. На сьогодні працюють 20 транзитних центрів, найбільш із них завантажені у м. Павлоград та с. Волоське Дніпропетровської області, а також в м. Лозова Харківської області, які приймають евакуйованих осіб з Донецької області.

Загальна кількість ліжко-місць для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб сягає понад 80,5 тисяч, з яких понад 7,8 тисяч — залишаються вільними для поселення. Із понад 3,5 тисяч місць для людей з обмеженою мобільністю, вільні — 93.

Зі свого боку, обласні військові адміністрації розгортають додаткові ліжко-місця для евакуйованого населення. Станом на 27 жовтня додатково розгорнуто понад 14,5 тисяч нових ліжко-місць, включаючи близько 400 для маломобільних осіб.

Транзитні центри функціонують як хаби комплексної підтримки, де люди отримують не лише гуманітарну та медичну допомогу, а й юридичні та соціальні консультації. Ключова увага приділяється відновленню документів, оформленню державних виплат та фінансової допомоги від міжнародних партнерів.

Наступним кроком для евакуйованих є безоплатне тимчасове розміщення. Для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення уже запущена послуга 30-денного медсестринського догляду в закладах охорони здоров'я. Наразі визначено 212 закладів по країні, які дозволять понад 2,6 тисячам людей скористатися послугою.

Також запущена програма підтриманого проживання для маломобільних громадян із постійним соціальним супроводом. Її надають спеціалізовані організації, яким держава платить 8 тисяч грн щомісячної компенсації за кожну людину.

Евакуація населення — це результат координованої роботи ДСНС, Нацполіції, місцевих громад, волонтерів та міжнародних партнерів. Триває обов'язкова евакуація дітей з Дружківки, Донецької області. Із небезпечних

районів евакуацію громадян проводять спеціальні евакуаційні групи: «Фенікс» (ДСНС) та «Білий Янгол» (Нацполіція).

29.10.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/liudy-nezalezhno-vid-toho-de-vony-zaraz-perebuvaiut-maiut-zalyshatysia-pid-opikoju-derzhavy-oleksii-riabikin>

“Люди, незалежно від того, де вони зараз перебувають, мають залишатися під опікою держави”, – Олексій Рябикін

29 жовтня в Києві відбувся Форум “Відповідь на виклики щодо ТОТ: спільні рішення та співнотворення”. Участь у заході взяв Заступник Міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін.

Заступник Міністра наголосив, що державна політика щодо тимчасово окупованих територій зосереджена на двох ключових напрямках: протидії незаконним діям окупаційних адміністрацій та підтримці громадян, які проживають на ТОТ чи перемістились на підконтрольну територію України.

Сьогодні рф систематично порушує права та свободи людей, які залишаються в окупації, впроваджуючи політику витіснення місцевого населення та насильницької асиміляції. Окупаційна влада поширює російське законодавство, змушує людей отримувати паспорти рф, переслідує активістів і журналістів, здійснює депортації, зокрема дітей, та заміщує місцеве населення громадянами росії.

Під повним контролем перебуває інформаційний простір, заборонені українські медіа, мова, історія й культура, а освіта спрямована на формування російської ідентичності. Унаслідок цих дій мільйони українців були змушені залишити свої домівки, ставши внутрішньо переміщеними особами.

За ініціативи Мінрозвитку до Плану дій Уряду на 2025 рік включено ціль, спрямовану на посилення державної політики щодо тимчасово окупованих територій, деокупації та підтримки постраждалих громадян. Вона передбачає оновлення законодавства, створення міжнародної Платформи реінтеграції, а також підготовку планів дій органів влади для підготовки до деокупації. Наразі міністерство спільно з партнерами працює над відповідними проектами рішень.

«Ми працюємо над тим, щоб держава мала чітку й узгоджену політику щодо тимчасово окупованих територій, незалежно від перебігу війни. Це потрібно і для самої країни, і для міжнародних партнерів, і для людей, які залишаються на цих територіях. Ми бачимо масштабні порушення прав людини, і ці факти мають бути зафіксовані для майбутнього правосуддя. Люди, незалежно від того, де вони зараз перебувають, мають залишатися під опікою держави. Військові адміністрації та місцева влада повинні підтримувати зв'язок із тими, хто евакуювався, і з громадами, що опинилися

під окупацією. Це питання людяності, відповідальності та довіри до влади», — підкреслив Олексій Рябикін.

Заступник Міністра наголосив, що на базі Ради Європи створено спеціальний механізм трибуналу за злочин агресії та формується Реєстр збитків, до якого кожен громадянин може подати дані про втрати, завдані росією внаслідок війни.

Окрему увагу під час заходу приділили питанню ефективності військових адміністрацій. За словами Олексія Рябикіна, Міністерство працює над оптимізацією їхньої структури, щоб підвищити спроможність їх роботи, зокрема з людьми, які виїхали з тимчасово окупованих територій.

Заступник Міністра подякував партнерам і громадським організаціям за спільну роботу, наголосивши, що Мінрозвитку відкрите до подальшої співпраці задля ефективної реалізації політики щодо тимчасово окупованих територій та підтримки українців, що залишилися на ТОТ чи виїхали на підконтрольну територію України.

У форумі також взяли участь представники громадських організацій, що підтримують мешканців ТОТ та займаються евакуацією, а також організацій, які опікуються кримськими питаннями. До дискусії долучилися представники місцевої влади, зокрема, Донецької ОВА, Сєверодонецької міської військової адміністрації, Соледарської міської ради, Бердянської районної державної адміністрації, Меджлісу кримськотатарського народу, Представництва Президента України в АР Крим та інші.

31.10.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-pidpysalo-uhody-spriamovani-na-realizatsiiu-zhytlovykh-prohram-dlia-vpo-vidnovlennia-likaren-ta-vprovadzhenia-enerhoefektyvnosti-v-hromadakh-na-sumu-blyzko-70-milioniv-ievro>

Мінрозвитку підписало угоди спрямовані на реалізацію житлових програм для ВПО, відновлення лікарень та впровадження енергоефективності в громадах на суму близько 70 мільйонів євро

Віцепрем'єр-міністр з відновлення – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба провів зустріч з Німецькою делегацією, яку очолила Федеральний Міністр економічного розвитку та співробітництва ФРН пані Реєм Алабалі-Радован.

Сторони узгодили подальші кроки у підтримці житлових програм для ВПО, проєктів енергоефективності та відновлюваної енергетики, обговорили захист критичної інфраструктури.

«Ваш візит до Києва — це дуже важливий сигнал підтримки для українців. Особливо тепер, коли ворог продовжує щодня атакувати нашу енергетичну та житлову інфраструктуру. Лише минулої ночі росіяни

запустили близько 650 дронів та понад 50 ракет різного типу по теплоелектростанціям, логістичній інфраструктурі, житловим будинкам.

Попри це, ми продовжуємо працювати і розвивати стратегічні проекти з нашими партнерами. Підписані сьогодні документи – це реальні ресурси, які спрямують на відновлення лікарень, розвиток енергоефективності та забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб. Це важлива спільна робота, що є такою важливою для стійкості українських громад», – наголосив Олексій Кулеба.

За підсумками зустрічі підписані важливі документи, що відкривають новий етап партнерства України та Німеччини:

- Додаткові угоди до проектів УФСІ VIII та УФСІ IX. В межах УФСІ VIII грант у €13,5 млн від Уряду Німеччини спрямовано на посилення спроможності українських лікарень. Проект передбачає енергоефективну модернізацію будівель, закупівлю обладнання та навчання медперсоналу. Загалом буде оновлено 9 медичних закладів. Друга частина ініціативи — (УФСІ IX) — передбачає грант у €24,2 млн на реконструкцію та будівництво житла для внутрішньо переміщених осіб, а також поліпшення умов у місцях тимчасового проживання.
- Меморандум про співпрацю між Мінрозвитку, МОМ та Держмолодьжитлом щодо впровадження проекту “Житло для ВПО”. Міжнародна організація з міграції надасть додаткове фінансування у €33 млн. Ще близько 600 родин ВПО отримають можливість купити власне житло за найдоступнішими умовами кредитування в Україні*;
- Заява про наміри між Мінрозвитку, Урядом Швейцарії та Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH, щодо підтримки проекту «Енергетична безпека для України: муніципальна, відновлювана, ефективна» (ESU). Ініціатива спрямована на зміцнення енергетичної безпеки громад, впровадження відновлюваних джерел енергії та підвищення енергоефективності. Проект допоможе громадам розвивати власні енергетичні плани, створювати системи енергоменеджменту, навчати фахівців і наближати Україну до стандартів ЄС у сфері сталої енергетики.

Окрім підписаних документів, Україна та Німеччина домовилися продовжити програму пільгової іпотеки для внутрішньо переміщених осіб, яку реалізують Держмолодьжитло спільно з банком KfW. Планується залучити ще €75 млн, що дозволить забезпечити житлом понад 2 тисячі родин ВПО.

Сторони також узгодили підготовку нової угоди між Міжнародною організацією з міграції (МОМ) та Держмолодьжитлом, підтримали розширення проектів соціального житла через УФСІ та домовилися розвивати співпрацю у сфері міського планування в межах ініціативи EU4Reconstruction, для більш прозорої, цифрової та європейської відбудови.

Україна високо цінує конструктивну співпрацю з Урядом Німеччини у сфері житла та енергоефективності й прагне розширювати партнерство також у напрямках захисту критичної інфраструктури, стійкості залізничної інфраструктури та впровадження відновлюваної енергетики (RES).

31.10.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/stan-evakuatsii-naselennia-iz-pryfrontovyykh-terytorii-na-31-zhovtnia>

Стан евакуації населення із прифронтових територій на 31 жовтня

З прифронтових територій України продовжують евакуйовувати людей у більш безпечні області. Від 1 червня до 31 жовтня 2025 року евакуйовано понад 121,5 тисяч осіб, серед них понад 14 тисяч дітей та понад 4 тисячі людей з обмеженою мобільністю.

Дані щодо евакуації по областях:

- Донецька область — евакуйовано понад 84 тис. людей, з них майже 9,2 тис. дітей та понад 590 маломобільних осіб;
- Дніпропетровська область — евакуйовано понад 23,9 тис. людей, з них більше 4 тис. дітей та майже 1 тис. маломобільних осіб;
- Сумська область — евакуйовано понад 4,1 тис. людей, з них більше 350 дітей та майже 730 маломобільних осіб;
- Херсонська область — евакуйовано понад 3,45 тис. людей, з них 320 дітей та 230 маломобільних осіб;
- Харківська область — евакуйовано понад 5,1 тис. людей, з них більше 290 дітей та понад 1,5 тис. маломобільних осіб;
- Запорізька область — евакуйовано понад 800 людей, з них більше 80 дітей та майже 20 маломобільних осіб.

Сьогодні в Україні працює 20 транзитних центрів у кількох регіонах. Найбільше їх у Дніпропетровській області — вісім, у тому числі в містах Павлоград, Дніпро та селах Степове і Волоське. П'ять транзитних центрів функціонують у Сумській області, два — у Харківській, три — на Волині, один — у Миколаєві та один — в Запоріжжі.

У транзитних центрах люди отримують комплексну допомогу: гуманітарну, медичну, психологічну, юридичну та соціальну. Їм допомагають відновити документи, оформити виплати та соціальні послуги, а також отримати фінансову підтримку від держави та гуманітарних організацій.

З початку серпня 2024 року транзитний пункт у Павлограді прийняв майже 36 тис. людей. У Лозовій з 19 серпня поточного року пройшло понад 10 тис. осіб, а у Волоському з 23 серпня цього року — більше 4,7 тисяч людей.

Після транзитного центру евакуйовані можуть скористатися послугами безоплатних місць тимчасового перебування (МТП). Загалом в Україні діє 1 111 МТП. Вони забезпечують понад 80,5 тис. ліжко-місць для ВПО. Нині

вільними залишаються більше 7,8 тис. місць. Для осіб з інвалідністю та маломобільного населення створено понад 3,4 тис. місць, з них вільно 81.

Найбільше МТП створено у таких областях як: Дніпропетровська – 135; Закарпатська – 111; Харківська - 78; Кіровоградська 77; Львівська – 68; Полтавська – 64; Чернівецька – 63; Вінницька та Івано-Франківська по 60; Рівненська – 58; Хмельницька – 57.

Евакуація населення відбувається у тісній взаємодії між Державною службою з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією, місцевих громад, волонтерами та міжнародними партнерами. Безпосередньо на прифронтових територіях працюють спеціалізовані підрозділи — групи ДСНС «Фенікс» та Нацполіції «Білий Янгол».

Вони оснащені броньованими машинами, медичними засобами й обладнанням для транспортування людей усіх груп населення. Одночасно Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності спільно з місцевими громадами організовує перевезення маломобільних громадян до лікарень і спеціалізованих закладів одразу після їх евакуації.

27.10.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/vrakhovuyuchy-vyklyky-voynnoho-chasu:-uryad-sprostyv-umovy-vykorystannya-subventsii-na-remont-ntp>

Враховуючи виклики воєнного часу: Уряд спростив умови використання субвенції на ремонт МТП

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності напрацювало зміни до Постанови про використання субвенції на реконструкцію існуючих житлових будинків та гуртожитків, а також переобладнання нежитлових приміщень у житлові для формування фондів житла тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб.

Після аналізу ситуації з розподілом коштів субвенції для облаштування та ремонту МТП, Мінсоцполітики, внесло зміни до Постанови. Оскільки масштабні руйнування енергетичних, теплових і водопостачальних об'єктів призводять до перебоїв у електропостачанні – це унеможливорює або суттєво ускладнює виконання робіт з реконструкції чи капітального ремонту для внутрішньо переміщених осіб.

Внаслідок цього територіальні громади, які отримали субвенцію, не завжди можуть реалізувати проекти у визначені строки. Це створює ризики невикористання або повернення коштів до державного бюджету.

Внесені до Постанови зміни удосконалили механізм розподілу державних коштів, зокрема:

- встановлено механізм повернення та повторного перерозподілу невикористаних коштів субвенції у разі неможливості виконання робіт;
- обласні державні адміністрації можуть проводити збір нових заявок та переглядати рішення комісії щодо розподілу коштів;
- запроваджено можливість придбання будівельних матеріалів у поточному бюджетному періоді для використання їх у наступному із забезпеченням прозорості процедури їх використання через відповідне звітування

Нагадаємо, Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності розробило порядок надання 1 млрд субвенції із державного бюджету для реконструкції, реставрації, ремонту та переобладнання нежитлових приміщень у житлові для проживання людей, які вимушено покинули свої домівки.

Важливо:

- Понад 20% таких житлових фондів будуть обладнані для потреб людей з категорії маломобільних;
- Держава виділяє субвенцію у розмірі 100% для прифронтових областей, та 60% – для решти.
- Субвенція розподілена між обласними бюджетами пропорційно кількості облікованих ВПО, при цьому для областей з територіями бойових дій чи тимчасово окупованими територіями буде застосовуватись коефіцієнт 1,5.

27.10.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/posluhy-dlya-malomobilnykh-kategoriy-z-chysla-vpo:-otrymaty-kvalifikovanu-dopomohu-mozhna-vidrazu-na-punkti-evakuatsiyi>

Послуги для маломобільних категорій з числа ВПО: отримати кваліфіковану допомогу можна відразу на пункті евакуації

Від 1 червня 2025 року із зони активних бойових дій евакуйовано майже 120 тисяч людей, з них понад 14 тисяч дітей та майже 4 тисячі маломобільних осіб. На сьогодні працюють 20 транзитних центрів, найбільш із них завантажені у м. Павлоград та с. Волоське Дніпропетровської області, а також в м. Лозова Харківської області, які приймають евакуйованих осіб з Донецької області.

Загальна кількість ліжко-місць для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб сягає понад 80,5 тисяч, з яких понад 7,8 тисяч — залишаються вільними для поселення. Із понад 3,5 тисяч місць для людей з обмеженою мобільністю, вільні — 93.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України працює з усвідомленням того, що звичних рішень зараз недостатньо. Потрібні швидкі

підходи до вирішення проблемних питань, особливо, коли це стосується найуразливіших категорій населення – людей старшого віку, з інвалідністю та з маломобільних категорій.

Про це під час брифінгу щодо евакуації населення з прифронтових регіонів розповіла заступниця міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко.

Наразі вже запрацювали дві нові програми підтримки для найвразливіших категорій ВПО – довготривалий медсестринський догляд, спрямування на отримання послуги можна отримати відразу на пункті евакуації, та послуга з проживання, яка доступна терміном до 12 місяців.

“У співпраці з МОЗ вже визначено перелік закладів охорони здоров'я, які надаватимуть послугу довготривалого медсестринського догляду. Наразі їх 212 закладів, це – 2635 вільних місць, з них в першу чергу контрактуватимуть 89 закладів, 1420 вільних місць. Станом на жовтень послугу довготривалого медсестринського догляду отримує 12 осіб з числа внутрішньо переміщених осіб”, – сказала вона.

Тетяна Кірієнко наголосила, що для прифронтових територій також залишаються доступними додаткові кошти на оплату електроенергії. Кошти автоматично нараховуватимуться разом із субсидіями та пільгами і розраховуватимуться за нормою 100 кВт·год на кожну людину (але не більше 300 кВт·год на сім'ю). Це 432 грн на одного члена сім'ї, максимальна виплата - 1296 грн на домогосподарство. Також діє програма підтримки надання за рахунок державного бюджету коштів на оплату твердого палива для прифронтових територій та по всій Україні. Середній розмір виплати сягатиме 8 тисяч гривень. Очікується, що на придбання твердого палива буде виділено суму 258 400,0 тис гривень для надання додаткової підтримки на придбання твердого палива 32 300 сім'ям з числа ВПО.

29.10.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-za-pidtrymku-banku-rozvytku-rady-yevropy-zmitsnyuye-sotsialnyy-zakhyst-vpo>

Мінсоцполітики за підтримки Банку розвитку Ради Європи зміцнює соціальний захист ВПО

Про це йшлося під час робочої зустрічі в рамках технічної Місії Банку розвитку Ради Європи (БРРЕ) між командою Міністерства соціальної політики сім'ї та єдності України та представниками Банку, на якій обговорили поточні проекти, спрямовані на підтримку внутрішньо переміщених осіб.

Внаслідок війни багато українців втратили свої домівки, а частина з них знайшла прихисток у нових громадах як внутрішньо переміщені особи.

Мінсоцполітики забезпечує підтримку внутрішньо переміщених осіб, зокрема за підтримки міжнародних партнерів.

Влітку цього року між Україною та Банком розвитку Ради Європи було підписано Рамкову угоду на URC 2025 для реалізації проєкту «Підтримка внутрішньо переміщених осіб в Україні». Угода передбачає фінансування у розмірі 200 мільйонів євро, а мета проєкту — посилити державну підтримку внутрішньо переміщених осіб і допомогти їм поступово інтегруватися в нові громади, що їх прийняли.

Зараз із передбачених 200 мільйонів євро до загального фонду державного бюджету вже переказано 100 мільйонів. До грудня поточного року Україна має відзвітувати, як були використані ці кошти, щоб отримати другу частину кредиту. Такий підхід дозволяє державі безперервно продовжувати надавати соціальну підтримку і водночас забезпечує прозорість і довіру між Україною та міжнародними партнерами.

Підтримка з боку БРРЄ стала важливим етапом у посиленні системи соціального захисту та створенні довгострокових механізмів допомоги для внутрішньо переміщених осіб, які залишаються однією з найбільш уразливих категорій населення внаслідок війни.

29.10.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/vazhlyve-zavdannya-minsotspolityky-zaprovadyty-taki-prohramy-pidtrymky-dlya-vpo-yaki-zabezpechat-yim-hidni-umovy-tetyana-kiriyenko>

Важливе завдання Мінсоцполітики запровадити такі програми підтримки для ВПО, які забезпечать їм гідні умови – Тетяна Кірієнко

У Полтаві міжобласний форум “Соціальна сфера в умовах війни: регіональний досвід, виклики та перспективи”. У заході взяли участь заступниця міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко, т.в.о. начальника Полтавської ОВА Володимир Когут та виконавча помічниця з питань захисту представника офісу УВКБ ООН Ніна Шрепфер.

На форумі зібралися представники громад Полтавської, Кіровоградської та Харківської областей, громадських організацій. Учасники обговорили актуальні проблеми та напрацювання у сфері соціального захисту в умовах воєнного часу.

Тетяна Кірієнко зауважила, що соціальна сфера в умовах війни – це виклик, який вимагає від держави новітніх і швидких рішень.

“Розуміємо, що будь-якої миті може зрости потік евакуації, а люди, яких ми маємо підтримати, потребують особливої уваги. Наш головний фокус – на людях старшого віку, маломобільних та тих, хто потребує підтримки. Вже готуємо відповідні програми. Наше завдання сьогодні – знайти ті варіанти, які запрацюють, і забезпечити людям право жити в гідних умовах. Впевнена:

разом із партнерами та місцевою владою ми запустимо ще не один проєкт, який стане прикладом ефективних рішень для всієї країни”, – додала Тетяна Кірієнко.

Володимир Когут наголосив на важливості переходу від системи матеріальної допомоги до надання якісних соціальних послуг, що дозволить забезпечити ефективнішу підтримку людей.

30.10.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/denys-ulyutin-zaklykav-hromady-dofinansovuvaty-pilhovi-kredyty-na-zhytlo-dlya-vpo>

Денис Улютін закликав громади дофінансовувати пільгові кредити на житло для ВПО

За словами міністра соціальної політики, сім'ї та єдності, внутрішньо переміщені особи хочуть бути економічно активними, а громади потребують фахівців.

Про це він сказав під час зустрічі спільного проєкту LB.UA та інвестиційної компанії EFI Group “Нова країна”.

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України напрацювало нову програму пільгового кредитування на житло для ВПО та жителів прифронтових територій. Коли держава покриває 70% першого внеску, 70% щомісячних платежів протягом року та до 40 тисяч гривень на оформлення документів. Однак, громади, які зацікавлені у нових спеціалістах та працівниках, можуть допомогти людям з числа ВПО покрити решту 30% кредиту.

“У найбільш складний етап в житті внутрішньо переміщеної особи, коли вона потребує найбільшої підтримки, держава має допомогти. Внутрішньо переміщені особи хочуть бути економічно активними, громади потребують фахівців. Я знаю випадки, коли регіони долучаються до цієї програми та дофінансовують кредити, аби привабити до своєї громади потрібних спеціалістів”, – сказав Денис Улютін.

31.10.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ukrayina-y-rada-yevropy-posylyuyut-spivpratsyu-dlya-sotsialnykh-reform-i-zakhystu-vrazlyvykh-hrup-naselennya>

Україна й Рада Європи посилюють співпрацю для соціальних реформ і захисту вразливих груп населення

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін зустрівся з Головою Офісу Ради Європи в Україні Мачеєм Янчаком.

Обговорили пріоритети партнерства – на чому Україна та європейські партнери зосередяться у соціальній сфері найближчими роками в межах реалізації Плану дій Ради Європи для України “Стійкість, відновлення, відбудова” на 2023-2026 рр. Представники Ради Європи наразі працюють над новим Планом дій для України, який розпочнеться 2027 року.

Головною темою стало впровадження Соціального кодексу України — документа, який допоможе зробити соціальну систему більш зрозумілою, прозорою та справедливою. Він створить новий соціальний контракт між державою і людьми: хто має право на які види підтримки, як і коли її можна отримати, і що держава гарантує кожному.

«Соціальний кодекс допоможе людям чітко знати, на яку підтримку вони можуть розраховувати і як її отримати. Це перехід до сучасної моделі, де у центрі — людина та її потреби. Ми вдячні Раді Європи за партнерство та експертну підтримку, яка допомагає впевнено рухатися у напрямку комплексної трансформації соціальної сфери», – сказав Міністр соціальної політики, сім’ї та єдності України Денис Улютін.

Рада Європи підтвердила готовність надати експертну підтримку в розробці положень Кодексу та узгодженні його з європейськими стандартами.

Також під час зустрічі обговорили продовження підтримки захисту прав людей з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб і розширення програм допомоги людям, які постраждали внаслідок війни, а також протидії гендерно зумовленому насильству. Окремий акцент – на необхідності розвитку системи психосоціальної підтримки для ветеранів, військових, а також дітей, які пережили травматичні події, а також удосконалення підходів до правосуддя, дружнього до дитини.

Важливим напрямом співпраці також визначили розробку політик повернення додому українців, які через війну тимчасово проживають за кордоном.

“Рада Європи рішуче підтримує Україну в ці непрості часи. Ми цінуємо плідну співпрацю з Міністерством у межах чинного Плану дій Ради Європи для України. Ми раді продовжувати наше тісне партнерство у підтримці реформ соціальної політики, захисті внутрішньо переміщених осіб та населення, яке постраждало від війни, боротьбі з насильством щодо жінок, забезпеченні прав ветеранів і військовослужбовців, а також захисті прав українських дітей відповідно до стандартів Ради Європи”, – зазначив Голова Офісу Ради Європи в Україні Мачей Янчак. Він також наголосив, що розробка наступного Плану дій Ради Європи для України розпочнеться найближчим часом, і закликав Міністерство визначити пріоритетні напрями для подальшої співпраці в межах цього стратегічного документу.

Сторони домовилися продовжувати спільну роботу над соціальними реформами, розширювати підтримку вразливих категорій населення та разом будувати систему, яка працює для людей, особливо у час війни.

27.10.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/pidtrymka-liudei-rozvytok-pryfrontovykh-rehioniv-vidnovlennia-infrastruktury-oleksii-kuleba-pro-kliuchovi-rezultaty-100-dniv-roboty-novoho-uriadu>

Підтримка людей, розвиток прифронтових регіонів, відновлення інфраструктури, – Олексій Кулеба про ключові результати 100 днів роботи нового Уряду

Уряд України підбиває підсумки перших 100 днів роботи. Команда Міністерства розвитку громад та територій за цей час реалізувала низку ключових рішень, спрямованих на підтримку прифронтових регіонів, розвиток економіки, модернізацію інфраструктури та відновлення житла.

Віце-прем'єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба розповів про ключові результати за цей час.

«За ці 100 днів наша команда запустила інструменти підтримки для людей на прифронтових територіях, посилила економічну активність громад і продовжує масштабувати відновлення житла, інфраструктури, соціальної сфери. Уряд працює над тим, щоб кожна громада почувалася захищеною і мала можливості для розвитку навіть в умовах війни.

Важливо, що постійно працюємо над сталим проходженням зими, попри намагання ворога зірвати опалювальний сезон. Створюємо резерви, модернізуємо обладнання, координуємось з усіма відповідальними міністерствами, службами, органами місцевого самоврядування та регіонами.

Захист критичної інфраструктури — постійний пріоритет. Посилюємо оборону енергетичних об'єктів, транспортних вузлів, систем водо- і теплопостачання. Проходимо виклики разом із громадами», - наголосив Олексій Кулеба.

Запустили Програму підтримки прифронтових регіонів.

Люди, які проживають на територіях, близьких до зони проведення бойових дій, залишаються у фокусі державної політики. Саме для цього запустили відповідну Програму, яка спрямована на підтримку мешканців, місцевого бізнесу та соціальної сфери.

Вона охоплює 238 громад, де проживає 6,6 млн людей. Із них 3,7 млн — це найбільш вразливі категорії населення.

- В рамках Програми масштабували «Оселю для внутрішньо переміщених осіб. Механізм передбачає відшкодування 70% першого внеску за іпотекою (при авансі не більше 30% від вартості житла), 70% компенсації щомісячних платежів протягом першого року кредитування (але не більше 150 тис. грн загального річного платежу) та 40 тис. грн на відшкодування супутніх витрат при оформленні іпотеки — комісій, зборів і страхових платежів.

Вже зараз майже 500 родин подали заявки на іпотеку.

- Мешканці прифронтових територій уже з 1 жовтня отримують додаткові кошти на оплату електроенергії. Кошти автоматично нараховуються разом із субсидіями та пільгами і розраховуються за нормою 100 кВт·год на кожну людину (але не більше 300 кВт·год на сім'ю).

Також домогосподарства отримали 19 400 грн допомоги для закупівлі твердого палива на зиму.

- Близько 700 тис. учнів у прифронтових регіонах отримують безоплатне харчування у школах. А 25 тис. вчителів отримали доплату 4 000 грн.

Для прифронтових вишів направлено додаткове фінансування — 330 млн грн виділили університетам Запорізької, Миколаївської, Сумської та Харківської областей.

20 університетів, які постраждали внаслідок збройної агресії РФ, отримали фінансування 264,6 млн грн для відновлення. Там відновиться освітній процес для 142 тис. студентів і майже 29 тис. працівників ЗВО.

Уряд посилив підтримку медзакладів, які працюють у небезпечних умовах. Прифронтові лікарні отримуватимуть підвищену оплату за кожного працівника. Залишається принциповим, щоб додаткові кошти справді спрямовувалися на зростання заробітних плат медиків.

Програма також охоплює підтримку місцевого бізнесу. Критично важливі підприємства, які розташовані та працюють на прифронтових територіях, можуть бронювати 100% своїх військовозобов'язаних працівників. Це дає змогу підтримати бізнес, що продовжує працювати в найскладніших умовах.

Аграрії отримують бюджетну субсидію — 1 000 грн на 1 га засіяних угідь. Також стартували грантові програми на створення та розвиток садівництва, ягідництва, виноградарства і тепличного господарства — до 400 тис. грн за гектар, незалежно від виду культури.

Днями запустили механізм компенсації військових ризиків для бізнесу з прифронтових громад. Підприємства з територій підвищеного ризику зможуть отримати до 10 млн грн компенсації за пошкоджене чи знищене майно внаслідок атак.

Завершили будівництво Миколаївського водогону.

Вперше з 2022 року Миколаїв отримав централізоване постачання прісної води.

Три роки тому росіяни підірвали ключовий магістральний водогін на Миколаївщині, понад півмільйона жителів залишилися без постійного водопостачання. Менше ніж за рік ми побудували новий водогін — надскладний інфраструктурний проект. Сьогодні прісна вода вже надходить до споживачів.

Також завдяки якісній експертизі Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України зменшили вартість проекту з 8,7 млрд грн

до 6,3 млрд грн, що дало можливість спрямувати ці кошти на будівництво водогонів в інших областях.

Добудували першу євроколію та відкрили нові маршрути до європейських країн.

- Ми вперше в сучасній історії України збудували з нуля 22 км євроколії стандарту 1435 мм між Чопом та Ужгородом. Ужгород став першим обласним центром із прямим залізничним сполученням із країнами Європейського Союзу. Уже з вересня курсують поїзди до Братислави, Кошице, Будапешта та Відня.
- Також запустили новий маршрут Київ – Бухарест. Новий поїзд курсує щодня за маршрутом Київ - Бухарест через Вінницю, Жмеринку, Могилів-Подільський. Прикордонний контроль відбуватиметься у містах Велчинець та Унгени. Потяг прибуває на головний вокзал столиці Румунії - Gara de Nord.

При цьому, попри обстріли та цілеспрямовані удари рф, Укрзалізниця - Ukrzaliznytsia перевезла за 100 днів – 8 млн пасажирів, евакуювала 4,5 тис. пасажирів з прифронтових громад.

Загалом до небезпечних регіонів здійснила понад 4 тисячі рейсів.

Дали старт першому публічно-приватному проекту в порту Чорноморськ.

Це найбільший інвестиційний проект у портовій сфері за всі роки незалежності. До нього увійшли Перший та Контейнерний термінали порту.

Проект дає понад 1,1 мільярда доларів надходжень до бюджетів протягом 40 років і створює більше тисячі робочих місць із гарантіями для людей.

Сотні мільйонів доларів інвестицій підуть на модернізацію причалів та обладнання.

Для громади Чорноморська проект формує стабільність і нові можливості. Для держави — відновлює контейнерні перевезення. Через три роки перевалка може зрости до 250 тисяч TEU на рік, а далі повернутися до довоєнного рівня — понад пів мільйона TEU. Порт працюватиме на рівні провідних європейських хабів.

Вже зараз працює конкурсна комісія, готується документація за участю ІФС, ЄБРР та провідних консультантів. Конкурс буде оголошено вже на початку листопада.

Продовжили «транспортний безвіз» із ЄС до березня 2027 року.

Це одна з найважливіших подій для сфери вантажних перевезень та експорту України автомобільним транспортом.

Це означає, що українські та європейські перевізники і надалі зможуть працювати без спеціальних дозволів для двосторонніх і транзитних рейсів. Таким чином ми зберігаємо стабільність експорту, що приносить мільярди гривень у бюджет, гарантуємо можливість безперешкодного імпорту критично важливих товарів.

За час дії «транспортного безвізу» автомобільний експорт та імпорту зріс на десятки відсотків. Це прямий результат того, що наша економіка отримала нові можливості, а бізнес – свободу працювати з країнами ЄС. Питома ж вага торгівлі між Україною та ЄС автомобільним транспортом зросла на майже 55%.

Масштабували програму «Відновлення».

За 100 днів понад 15 тисяч родин отримали компенсації та сертифікати за пошкоджене або знищене житло. Усього за весь період роботи програми — понад 143 тис. сімей отримали компенсації на ремонт чи купівлю нових осель, загальна сума — майже 50 млрд грн.

- Запустили «Відновлення» для ВПО з тимчасово окупованих територій. На першому етапі підтримку отримують родини, де є учасник бойових дій або людина з інвалідністю внаслідок війни. Вони отримують житлові ваучери на суму 2 млн грн.

Це старт програми, і вже триває робота з міжнародними партнерами для залучення додаткових ресурсів, щоб усі родини з ТОТ отримали компенсації.

Перші заявки можна буде подавати вже з 1 грудня.

- Удосконалили дистанційне обстеження на територіях активних та можливих бойових дій. Тепер комісії можуть використовувати супутникові знімки, які надає Державне космічне агентство України, щоб підтвердити факт знищення будівель.

Також стали простішими технічні вимоги до фото- та відеоматеріалів, що слугують доказами руйнування через агресію РФ.

Ці оновлення розширюють інструменти роботи фахівців і дають можливість фіксувати збитки навіть тоді, коли доступ до пошкодженого житла залишається небезпечним або повністю заблокованим.

Розвиваємо проекти відновлення.

- Завершили конкурс на фінансування проектів відновлення у громадах з Державного фонду регіонального розвитку. Відібрано 48 проектів на 1 мільярд гривень. Здебільшого це будівництво укриттів, реконструкція закладів охорони здоров'я, шкіл та садочків.

Найбільше проектів у громадах Харківської, Херсонської, Київської та Львівської областей.

- Відновили 191 пошкоджений багатоквартирний будинок за програмою «Віднови дім» Фонду енергоефективності. Це приблизно 18 тис. родин, які повернулися у свої домівки.

Запустили нове «зелене» відновлення для 107 багатоквартирних будинків за цією ж програмою.

Також дали старт програмі безкоштовних сонячних панелей для шкіл на 16,5 млн євро.

- Розпочали конкурс серед громад у рамках проекту «Програма відновлення III».

Громади можуть отримати кошти на реалізацію проектів розвитку. Пріоритет – будівництво укриттів, житла для ВПО, створення систем

опалення, водопостачання, водовідведення та мереж розподіленої генерації, будівництво медичних та освітніх закладів, створення безбар'єрних маршрутів, фабрик-кухонь, центрів безпеки.

Бюджет становить 100 млн євро, які надає Європейський інвестиційний банк.

- Триває комплексне відновлення громад. Це підхід, що формується для всієї країни: відновлювати не тільки окремі об'єкти, а цілі середовища, де комфортно жити, працювати та розвиватися.

Один із прикладів комплексного відновлення – селище Бородянка, де було пошкоджено 825 житлових будинків. Уже зараз відновлено понад 600 об'єктів, і люди повертаються до своїх осель.

Там на відбудованих багатоповерхівках встановлюємо сонячні панелі, які роблять будинок частково автономним, реалізуємо проєкт безбар'єрних маршрутів «Рух без бар'єрів», запускаємо електронний квиток, тестуємо покриття 5G.

Меморіалізація також частина відновлення – у населеному пункті з'являються простори, які зберігають пам'ять про події 2022 року і людей, які загинули під час окупації.

У жовтні почалося будівництво двох нових багатоповерхівок замість зруйнованих ворогом. Вони будуються за сучасними принципами: енергоефективно, з укриттями та безбар'єрними рішеннями.

Також буде замінено 10 кілометрів мереж водопостачання і каналізації. Після оновлення вони працюватимуть з новими лічильниками, які дозволять відстежувати споживання онлайн.

Комплексне відновлення триває й у Посад-Покровському на Херсонщині та Ягідному на Чернігівщині.

27.10.2025

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-miscyati-mchasovogo-prozhivannya-vpo-u-mikolayivskij-oblasti

Моніторинговий візит до місця тимчасового проживання ВПО у Миколаївській області

Регіональним представництвом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Миколаївській області проведено моніторинговий візит до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб (МТП), розташованого на базі комунального закладу «Мішково-Погорілівський обласний академічний ліцей «Інгульський» Миколаївської обласної ради».

Метою візиту було перевірити дотримання прав внутрішньо переміщених осіб на належні умови проживання, доступ до послуг та безпечно середовище.

Під час візиту встановлено, що у закладі проживає 113 осіб, з них 35 дітей, 49 пенсіонерів та 10 осіб з інвалідністю. Проживання для ВПО є безоплатним, харчування забезпечується тричі на день коштом обласного бюджету. Приміщення обладнані меблями, мають належний санітарний стан, облаштовані санвузли, душові, пральні кімнати та приміщення для дозвілля.

Мешканці мають цілодобовий доступ до медичного пункту, більшість уклали декларації з лікарями. На території закладу облаштовано укриття, що відповідає вимогам безпеки, функціонує система відеоспостереження, охорона та пожежна сигналізація.

Водночас виявлено низку проблемних питань. Зокрема, не виконані рекомендації попереднього моніторингового візиту щодо забезпечення безбар'єрного доступу для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Також встановлено, що представники служби зайнятості тривалий час не відвідували заклад і не проводили заходів з питань працевлаштування ВПО.

Під час особистого спілкування мешканці не повідомляли про скарги чи порушення, відзначили доброзичливе ставлення персоналу закладу та належні побутові умови. Для 35 осіб було проведено правопросвітницькі заходи щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та порядку звернення до нього.

27.10.2025

Верховна Рада України

https://www.rada.gov.ua/news/news_tsk/267567.html

Максим Ткаченко: Наступного року буде впроваджено програму забезпечення ВПО житлом у сільській місцевості

За підсумками розгляду в першому читанні проєкту державного бюджету 2026 року було ухвалено правку збільшити на один мільярд гривень допомогу для проживання внутрішньо переміщеним особам. Додатково запропоновано 500 млн грн на забезпечення житлом переселенців у сільській місцевості.

Про це розповів народний депутат, член парламентського Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій, голова робочої групи ТСК Верховної Ради з питань житла для внутрішньо переміщених осіб Максим Ткаченко.

«У документі врахували збільшення видатків на 1,5 мільярда на підтримку ВПО. Хочу наголосити, що війна триває дванадцятий рік. У нас є переселенці з Луганська, з Донецька, з Криму, які чекають від держави компенсацію за своє втрачене житло. І наразі немає механізму, щоб ці люди хоча б щось отримати. Однак Міністерство розвитку громад і територій анонсує, що наступного року почнуться перші виплати допомоги людям з окупованих територій, але поки це стосуватиметься громадян зі статусом

учасника бойових дій та людей з інвалідністю, отриманою під час військових дій», - зазначив політик.

Він додав, що компенсації потрібні й тим українцям, які вже не мають куди повертатися навіть після закінчення війни, адже країна-агресор знищила їхні населені пункти – Бахмут, Соледар, Сіверськ, Донецьк, Рубіжне, Попасну, Лисичанськ та багато інших.

«Фізично цих міст вже не існує. І наша ініціатива полягає в тому, щоб знайти для таких людей житло в селах – це один із дієвих варіантів, тому що вартість таких будинків 120-300 тисяч гривень. Тобто ми зможемо забезпечити житлом більшу кількість людей. Я дякую всім, хто підтримав нашу правку, також я дякую уряду, який зацікавився нашою ідеєю», - підсумував народний депутат.

Місцеве самоврядування

29.10.2025

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://cg.gov.ua/index.php?strfind=%D0%92%D0%9F%D0%9E&csrf=c58eeef752bb1b0fafca483f3b5f52f4125e7f2222a28ecc5b5333aede7a0fa>

Підтримка ВПО: в області діють програми допомоги та адаптації

На сьогодні у Чернігівській області обліковується майже 69 тисяч внутрішньо переміщених осіб, для яких держава забезпечує проживання, соціальну й фінансову підтримку. Як здійснюється соціальний захист ВПО в регіоні, розповіла сьогодні на брифінгу в медіацентрі ОВА директорка профільного департаменту ОДА Валентина Лугова.

Так, для підтримки ВПО держава забезпечує щомісячне фінансування виплат на проживання через місцеві органи Пенсійного фонду. Допомога призначається на 6 місяців у розмірі 3 тис. гривень для осіб з інвалідністю та дітей і 2 тис. гривень – для інших громадян.

За словами спікерки, ВПО можуть також отримати житлову субсидію на оплату комунальних послуг, якщо їхній розмір перевищує суму визначеного для них обов'язкового платежу. Розмір субсидії залежить від доходу родини – чим менші доходи, тим більшу частину витрат оплатить держава.

В області визначено 9 місць тимчасового проживання ВПО: 6 модульних містечок та 3 гуртожитки закладів освіти. Нині у таких місцях на безоплатній основі проживає близько 500 осіб. Крім того, громади включили до фонду житла, призначеного для тимчасового проживання, 272 житлові приміщення.

Для розв'язання питань щодо використання житлових приміщень для ВПО діють Координаційна комісія з обліку об'єктів нерухомого майна при ОДА та комісії з обстеження об'єктів нерухомості у районах.

Для ефективної взаємодії та координації дій у сфері підтримки ВПО при ОВА працює Рада з питань внутрішньо переміщених осіб. Подібні ради є і в 15 громадах області.

На Чернігівщині діє обласна Програма підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2025-2026 роки, заходи якої спрямовані на забезпечення переселенців тимчасовим житлом, соціальною та медичною підтримкою, допомогою в працевлаштуванні тощо. Відповідні програми є також у 25 громадах.

Для внутрішньо переміщених осіб доступна низка соціальних послуг: догляд удома, денний догляд, соціальна адаптація, консультування, інформаційна й психологічна підтримка, соціальна інтеграція, екстрене (кризове) втручання та представництво інтересів.

Крім того, Комарівська, Сухополов'янська та Батурицька громади реалізують експериментальний проєкт із надання соціальних послуг людям похилого віку та особам з інвалідністю за принципом «гроші ходять за людиною». Ініціатива дозволяє самостійно оплачувати послуги зі спеціального рахунку та обирати надавача таких послуг.

Діють також два нові проєкти Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, що включають надання послуг одразу після евакуації. Йдеться про соціальну послугу притулку маломобільним особам та послугу довготривалого медсестринського догляду ВПО.

«Наша основна мета – забезпечити стабільність, доступ до послуг і можливість відновити своє життя людям, які втратили домівку через війну. Держава чує кожного громадянина, який вимушено покинув свій дім, і робить усе, щоб соціальна підтримка була не лише швидкою, а й ефективною», – підсумувала Валентина Лугова.

27.10.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/241268>

Полтавщина долучилася до напрацювання механізмів реалізації Порядку надання державної допомоги щодо вирішення житлового питання ВПО

На онлайн-наradі Міністерство розвитку громад та територій України обговорили проєкт нового Порядку надання державної допомоги щодо вирішення житлового питання для окремих категорій внутрішньо переміщених осіб, які раніше проживали на тимчасово окупованих територіях.

Участь у нараді взяли фахівці Полтавської обласної військової адміністрації. У межах засідання було обговорено ключові положення майбутнього порядку, зокрема:

- чітке визначення категорій ВПО, які матимуть право на допомогу;
- критерії надання допомоги: наприклад, наявність житла на ТОТ, яке стало непридатним чи було втрачено, або проживання саме на тимчасово окупованій території до переміщення;
- механізми надання допомоги;

- роль регіональних адміністрацій у визначенні списків претендентів, моніторингу та реалізації програми на місцях;
- строки та етапи впровадження нового порядку, а також координація з місцевими громадами та іншими державними органами.

«В області необхідно організувати роботу так, щоб своєчасно поінформувати внутрішньо переміщених осіб про запровадження нової програми, адаптувати механізми співпраці усіх присутніх до реалій приймаючої громади, щоб особи, які переїхали, могли ефективно скористатися допомогою. Також на порядку денному створення прозорого реєстру потреб та отримувачів допомоги, щоб уникнути дублювання й забезпечити справедливість розподілу», – наголосили заступник начальника Полтавської ОВА Антон Чубенко.

Очікується, що програма почне працювати у 2025–2026 роках із залученням як бюджетних коштів, так і міжнародної технічної підтримки.

31.10.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/241740>

У Полтавській ОВА відбулося засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів для проживання ВПО

У Полтавській обласній військовій адміністрації відбулося чергове засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна, призначених для проживання внутрішньо переміщених осіб.

Під час засідання члени комісії розглянули акти обстеження житлових об'єктів у Миргородському, Лубенському, Полтавському та Кременчуцькому районах.

Заступник начальника Полтавської ОВА Антон Чубенко підкреслив значення проведеної роботи для підтримки переселенців:

«Це не просто формальність, а конкретні дії, спрямовані на створення безпечного та комфортного житла для внутрішньо переміщених осіб. Ми повинні працювати системно, залучати і балансоутримувачів, і громади. Спільними зусиллями пришвидшимо паперову тяганину і матимемо реальну картину наявних об'єктів, придатних для проживання ВПО», – зазначив Антон Чубенко.

Загалом на комісії розглянули 290 актів обстеження. Виявлено 13 об'єктів та квартиру в житловому будинку, які після ремонтних робіт, переобладнання, підключення мереж та встановлення лічильників можуть бути придатними для проживання

Учасники засідання домовилися продовжити роботу над виявленням і підготовкою нових об'єктів для розміщення ВПО, щоб забезпечити належні умови проживання для всіх, хто цього потребує.

29.10.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/start-proiektu-skhid-na-dotyk-platforma-zi-zberezhenia-lokalnoi-identychnosti-donechchynu-v-umovakh-vymushenoho-pereselennia-naselennia>

Старт проєкту «Схід на дотик»: платформа зі збереження локальної ідентичності Донеччини в умовах вимушеного переселення населення

Офіційно стартував проєкт «Схід на дотик» – платформа зі збереження локальної ідентичності Донеччини в умовах вимушеного переселення населення.

Проєкт реалізується Краматорською районною державною адміністрацією за участю Центру підтримки ВПО Краматорського району «МиРазом» м. Полтава.

Перший збір ініціативної групи проєкту відбувся одночасно у Полтаві та Дніпрі, де функціонують філії Центру підтримки ВПО Краматорського району «МиРазом». До обговорення долучилися представники громад Краматорського району, а також в онлайн-режимі – фахівці у сфері краєзнавства, музейної справи та культури з Покровського і Бахмутського районів.

Під час зустрічі ініціативна група розпочала роботу над формуванням матеріалів для колекції меморабілії «Донеччина: обличчя часу» – серії з 20 інформаційних карток та листівок із історіями та світлинами маловідомих, але визначних особистостей, зокрема жінок Донеччини.

Проєкт «Схід на дотик» спрямований на збереження культурного коду Донеччини, її традицій, історій і фольклору. Його метою є створення офлайн-платформи, що стане простором пам'яті та місцем згуртування внутрішньо переміщених осіб, передусім жінок, які прагнуть підтримувати зв'язок із рідним краєм.

Платформа об'єднає діяльність зі збору та систематизації матеріалів про культурну спадщину Донеччини, відновлення родинних історій і традицій, організацію освітніх і творчих заходів, а також створення онлайн-ресурсу для популяризації цих ініціатив серед переселених громад.

За словами учасниць ініціативної групи, проєкт має не лише культурне, а й соціальне значення – він допоможе переселенцям зберегти відчуття приналежності, подолати наслідки вимушеного переселення, знайти натхнення та підтримку у спільноті.

«Схід на дотик» – це крок до збереження спільної спадщини, пам'яті та сили Донеччини, а також важливий етап у формуванні основ для майбутнього відродження регіону після деокупації.

Захід відбувся у межах проєкту громадської організації SMARTA «Амбасадорки мирних змін» за технічної підтримки ООН Жінки в Україні та

за фінансування Жіночого фонду миру та гуманітарної допомоги ООН (WPHF). Проте це не означає, що висловлені під час заходу погляди та вміст є офіційно схваленими або визнаними з боку Організації Об'єднаних Націй.

29.10.2025

Запорізька обласна державна адміністрація

<https://www.zoda.gov.ua/news/76667/u-zaporizhzhzhi-vidbuvsya-yarmarok-vakansiy-dlya-vpo.html>

У Запоріжжі відбувся ярмарок вакансій для ВПО

У Запоріжжі провели ярмарок вакансій для внутрішньо переміщених осіб. До участі долучилися понад 70 шукачів роботи, які нині проживають у місті та області. Роботодавці представили десятки пропозицій – від роботи у промисловості до послуг у сфері обслуговування.

Серед учасників ярмарку – переселенці з прифронтових міст Запорізької області. Для багатьох з них це не просто пошук роботи, а можливість почати нову сторінку в житті.

Ярмарок вакансій організував Запорізький обласний центр зайнятості спільно з Департаментом соціального захисту населення за підтримки Запорізької ОДА. Свої пропозиції представили запорізькі компанії «Метінвест», «Стінгрей», «Віола», «СП ЮКОЙЛ». Ще два роботодавця з інших регіонів – концерн «Хлібпром» та ТОВ «Вінницька птахофабрика» – підключились до заходу онлайн. Шукачі роботи мали можливість ознайомитися з відкритими вакансіями, отримати консультації фахівців та безпосередньо поспілкуватися з роботодавцями. Їх знайомили й із можливістю професійного навчання та перекваліфікації.

«Ми сьогодні зібрали ті вакансії, які відповідають запитам саме внутрішньо переміщених громадян, адже перелік бажаної роботи сформовано саме ВПО за результатами опитування. Багато учасників виявили бажання працювати у сфері обслуговування, торгівлі, транспорту. Але водночас є й ті, хто шукає роботу на промислових підприємствах. Служба зайнятості як надійний партнер активно працює як на задоволення потреби роботодавців у кваліфікованих працівниках, так і на пошук гідної роботи для внутрішньо переміщених громадян. Уряд через державні програми, які реалізуються Державною службою зайнятості, підтримує вразливі категорії», – зазначила директорка Запорізького обласного центру зайнятості Зінаїда Бойко.

Ярмарок вакансій став ще одним кроком до відновлення економічної активності у регіоні та соціальної інтеграції ВПО. Учасники отримали не лише інформацію про можливості працевлаштування, а й віру у власні сили.

«Наша мета – не просто підтримати людей, які вимушено залишили свої домівки, а допомогти їм знову відчувати впевненість у собі. Запоріжжю потрібні люди, які готові працювати, вчитися і розвивати наш регіон. Ми поруч, щоб допомогти кожному знайти свій шлях», – підкреслила директорка

Департаменту соціального захисту населення Запорізької ОДА Світлана Лисенко.

Заступниця голови Запорізької ОДА Людмила Бухаріна наголосила, що такі заходи мають велике значення для громади.

«Ми працюємо спільно, щоб допомогти людям знайти своє місце, забезпечити стабільність і впевненість у завтрашньому дні. Саме завдяки таким ініціативам формується довіра до влади і віра в майбутнє», – підсумувала заступниця голови Запорізької ОДА Людмила Бухаріна.

27.10.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/na-zasidannia-rady-z-pytan-vnutrishno-peremishchenykh-osib-pry-chernivetskii-ova-ishlosia-pro-pershocherhovi-zakhody-z-pidtrymku-vpo>

На засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Чернівецькій ОВА йшлося про першочергові заходи з підтримки ВПО

Допомога переселенцям Новини громад Соціальні послуги

На засідання Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Чернівецькій ОВА йшлося про першочергові заходи з підтримки ВПО

Учасники засідання обговорили актуальні питання забезпечення житлом та підтримку внутрішньо переміщених осіб на території області. Серед ключових тем:

-розгортання додаткових місць для проживання евакуйованого населення та впровадження соціальної послуги притулку для маломобільних осіб з числа ВПО;

-дотримання прав внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання;

-основні акценти роботи з ВПО, які перебувають на обліку в Чернівецькому обласному центрі зайнятості;

-надання закладам, підприємствам, установам, організаціям незалежно від форм власності, фізичним особам-підприємцям компенсації за спожиті житлово-комунальні послуги, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива під час тимчасового розміщення ВПО.

На Буковині нині проживає більше 74 тисяч внутрішньо переміщених осіб. Забезпечення вимушених переселенців житлом - один з пріоритетних напрямів спільної роботи Чернівецької обласної військової адміністрації та міжнародних партнерів. Наразі діє 73 місця тимчасового проживання, де мешкають люди, які були змушені покинути власні домівки. Також триває будівництво житла для ВПО. Зокрема, в регіоні за підтримки Міжнародної фінансової корпорації (IFC) реконструюють 5 комунальних будівель у Вікнянській, Вижницькій та Новоселицькій територіальних громадах. Тут облаштують загалом понад 540 місць для проживання ВПО.

Триває спільна робота органів влади, установ та громадських організацій щодо соціальної адаптації внутрішньо переміщених осіб та їхнього працевлаштування. Так, з початку року 1444 ВПО отримували послуги Чернівецької обласної служби зайнятості, статус безробітного мали 1262, а 593 – отримували допомогу по безробіттю. Фахівці служби зайнятості допомогли знайти роботу для 325 людям. Найбільша кількість працевлаштованих ВПО у Чернівецькому районі 252 особи, у Дністровському районі – 50 осіб, а у Вижицькому – 23.

ВПО знаходять роботу в різних секторах економіки. Найпопулярніші – сфера послуг, охорона здоров'я, сільське господарство та виробництво.

Переміщені особи у Чернівецькій області працюють продавцями-консультантами, менеджерами, пекарями.

Під час спільного обговорення учасники визначили пріоритетні напрями подальшої роботи щодо інтеграції внутрішньо переміщених осіб у життя громад та поліпшення умов проживання та підтримки внутрішньо переміщених осіб у Чернівецькій області. Запланували моніторингові візити до прихистків, а також розгортання додаткових місць для поселення евакуйованих осіб та забезпечення у них належних умов проживання.

28.10.2025

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/u-ternopilskii-ova-obhovoryly-normatyvno-pravovi-zminy-u-sferi-sotsialnykh-posluh-ta-novy-proiekt-pidtrymky-malomobilnykh-vpo>

У Тернопільській ОВА обговорили нормативно-правові зміни у сфері соціальних послуг та новий проєкт підтримки маломобільних ВПО

У Тернопільській обласній військовій адміністрації відбувся семінар на тему «Нормативно-правові зміни у сфері соціальних послуг: виклики, рішення, перспективи». Участь у заході взяв заступник начальника Тернопільської ОВА Володимир Василенко.

У своєму виступі він наголосив, що ефективна реалізація соціальних ініціатив можлива лише за умови злагодженої роботи державних структур, органів місцевого самоврядування та фахівців соціальної сфери, адже саме від їхньої діяльності залежить якість підтримки громадян, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Учасники семінару детально розглянули постанову Кабінету Міністрів України №1169 від 17 вересня 2025 року, якою визначено порядок реалізації експериментального проєкту щодо надання соціальної послуги притулку маломобільним внутрішньо переміщеним особам. Згідно з постановою, Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю оголосив повторний відбір надавачів цієї послуги. Програма спрямована на створення умов для тимчасового

проживання людей з інвалідністю або з обмеженою мобільністю, які втратили житло внаслідок війни.

Гранична вартість послуги становить 262,3 грн на день за одного отримувача, а термін її надання — до 12 місяців. Пропозиції від громад, закладів та організацій приймаються з 23 жовтня по 5 листопада 2025 року на електронну адресу info_konkurs@ispf.gov.ua з накладенням кваліфікованого електронного підпису (КЕП). Під час обговорення наголошувалося, що участь у реалізації проєкту дозволить громадам області залучити державне фінансування, розвинути соціальну інфраструктуру та забезпечити належні умови проживання для маломобільних внутрішньо переміщених осіб.

Також розглянули питання реалізації Національного плану дій «Жінки, мир, безпека», надання статусу дітям, які постраждали від воєнних дій, і значення звітності у моніторингу ефективності соціальної підтримки.

У межах семінару також відзначили фахівців соціальної сфери — працівники отримали подяки від обласного центру соціальних служб за професіоналізм і вагомий внесок у розвиток системи соціального захисту населення.

30.10.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/majzhe-14-tisjach-zajav-podali-mariupolci-do-mizhnarodnogo-reestru-zbitkiv>

Майже 14 тисяч заяв подали маріупольці до Міжнародного реєстру збитків

Команда мера Вадима Бойченка працює у двох напрямках: створення якісного та доступного житла для нашої громади, а також отримання компенсації за збитки, завдані російською агресією.

Подача заяви до Міжнародного реєстру збитків це саме той інструмент, який допоможе притягнути росію до відповідальності та забезпечити майбутнє відшкодування втрат.

Нашою громадою було подано до Реєстру 13706 заяви у таких категоріях:

- Вимушене внутрішнє переміщення — 5258 заяв
- Знищення або пошкодження нерухомого майна (житлового та нежитлового) — 6736 заяв
- Втрата доступу або контролю над нерухомим майном на тимчасово окупованих територіях — 1109 заяв
- В категоріях, що пов'язані з порушенням особистої недоторканності, шкоди здоров'ю та інше — 603 заяв

Зараз у Реєстрі вже відкрито 13 категорій для подачі заяв, у майбутньому їх буде 43. Слідкуйте за оновленнями та подавайте свої відомості, щойно з'явиться відповідна категорія.

Подати заяву можна самостійно через портал Дія (<https://diia.gov.ua/services/categories/gromadyanam/reparatsii-mizhnarodnyi-reiestr-zbytkiv>), або у центрі «ЯМаріуполь», де фахівці ЦНАПУ та юристи проконсультують та допоможуть правильно подати необхідні документи.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

29.10.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/WORLD/rizkij-pripliv-novikh-ukrajinskikh-bizhentsiv-viklikaje-nehativnu-reaktsiju-v-berlini-ta-varshavi-politico-.html>

Різкий наплив нових українських біженців викликає негативну реакцію в Берліні та Варшаві — Politico

У Берліні бояться, що наплив українських чоловіків знизить підтримку допомоги Києву.

Політики в Німеччині та Польщі — країнах, які прийняли найбільше українських біженців у межах Європейського Союзу — погрожують обмежити гостинність на тлі різкого зростання кількості молодих українських чоловіків, які останніми тижнями в'їжджають після пом'якшення правил виїзду з України для чоловіків 18-22 років.

Хоча ставлення до українців у цих державах загалом залишається позитивним, їхня зростаюча присутність дедалі частіше стає приводом для провокацій з боку ультраправих партій. На тлі того, що повномасштабне вторгнення Росії в Україну входить у четверту зиму, очікується загострення дебатів — оскільки мільйони людей ризикують залишитися без опалення, води та електроенергії в найближчі місяці через постійні атаки Кремля.

У Німеччині представники керівної консервативної партії канцлера Фрідріха Мерца застерігають, що, хоча країна й надалі прийматиме українських біженців, громадська підтримка України може зменшитися, якщо молодих чоловіків почнуть сприймати як тих, хто уникає військової служби, зазначають кореспонденти Politico.

"Ми не зацікавлені в тому, щоб молоді українські чоловіки проводили час у Німеччині, замість того щоб захищати свою країну. Україна приймає власні рішення, але нещодавні зміни в законодавстві призвели до еміграційної тенденції, яку ми мусимо вирішити", — заявив Юрген Хардт, високопоставлений політик з питань зовнішньої політики з консервативної партії Мерца.

Польська ультраправа партія "Конфедерація" пішла ще далі, заявивши в офіційному повідомленні, що "Польща не може і далі бути притулком для

тисяч чоловіків, які повинні захищати свою країну, обтяжуючи польських платників податків витратами, пов'язаними з їх дезертирством".

Згідно з даними польської прикордонної служби, які отримало Politico, від початку 2025 року до моменту послаблення правил виїзду наприкінці серпня кордон із Польщею перетнули близько 45 300 українців-чоловіків віком від 18 до 22 років. Протягом наступних двох місяців ця цифра різко зросла — до 98 500 осіб, тобто приблизно 1 600 на день.

Багато з них, схоже, продовжили свій шлях далі на захід: згідно з повідомленнями німецьких ЗМІ з посиланням на дані Міністерства внутрішніх справ Німеччини, кількість молодих українських чоловіків віком 18–22 роки, які в'їжджали до Німеччини, зросла з 19 на тиждень у середині серпня до 1 400–1 800 на тиждень у жовтні.

Згідно з даними Євростату, близько 1,2 мільйона людей, які втекли з України після повномасштабного вторгнення Росії в лютому 2022 року, проживають у Німеччині, а майже мільйон — у Польщі. Це понад половина всіх українців, які мають статус біженців у ЄС.

Хоча українці становлять понад 6% робочої сили Польщі й роблять значний внесок у економічне зростання, ультраправі політики стверджують, що вони отримують занадто багато соціальних пільг. Президент Польщі Кароль Навроцький нещодавно наклав вето на закон про допомогу українцям, заявивши, що пільги повинні отримувати лише ті, хто працює і сплачує податки в Польщі.

Подібні вимоги неодноразово висувала ультраправа партія "Альтернатива для Німеччини" (AfD), яка зараз лідирує в опитуваннях. Окрім вимоги припинити виплату соціальної допомоги українцям, партія відома своїм скептичним ставленням до військової допомоги Україні — в той час, коли Німеччина є найбільшим донором Києва після США.

Згідно з даними Федерального агентства зайнятості Німеччини, близько 490 тисяч громадян України працездатного віку отримують у країні довгострокову допомогу з безробіття. Коаліція Мерца, яка перебуває під зростаючим бюджетним тиском і загалом прагне скоротити соціальні витрати, працює над проектом закону, що позбавить права на такі допомоги.

Інші представники німецького політичного керівництва воліють почекати та спостерігати, чи залишатиметься високим потік українських чоловіків, перш ніж ухвалювати будь-які рішення.

Міністр внутрішніх справ Німеччини Александер Добріндт, який представляє консерваторів, через свого речника заявив, що йому потрібно більше даних. За його словами, можливо, нинішнє зростання міграції є лише початковою хвилею, спричиненою літнім рішенням української влади про пом'якшення правил виїзду, і кількість молодих чоловіків, які шукають притулку, може знову зменшитися.

Поточну дискусію в Німеччині розпочав прем'єр-міністр Баварії Маркус Зедер, лідер Християнсько-соціального союзу (ХСС), до якого належить і міністр внутрішніх справ.

Зедер запропонував обмежити дію так званої Директиви про тимчасовий захист на рівні ЄС, якщо Київ самостійно не зменшить кількість тих, хто виїжджає. Ці правила надають українцям, які прибули до Євросоюзу після лютого 2022 року, автоматичний статус захищених осіб.

30.10.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/pilhi-v-ukrajini-jaki-z-nikh-dostupni-dlja-pereselentsiv.html>

Пільги в Україні: які з них доступні для переселенців

Багато наших громадян були змушені покинути свої домівки та стати внутрішньо переміщеними особами (ВПО) через повномасштабне вторгнення Росії. В Україні деякі громадяни мають право на певні пільги. Видання «На пенсії» розповіло, які пільги можуть отримати переселенці.

Які житлові пільги та субсидії можуть отримати ВПО

Переселенці в Україні мають право на безоплатне тимчасове житло терміном до шести місяців у державних чи комунальних установах, притулках або гуртожитках.

«Платити потрібно лише за комунальні послуги. Для багатодітних сімей, осіб з інвалідністю або людей похилого віку цей термін можуть продовжити», – йдеться у повідомленні.

Також ВПО з січня 2025 року можуть отримати субсидію на оренду житла. Її розмір залежить від доходів родини та вартості оренди. Важлива умова — орендар і орендодавець не повинні бути родичами, а сам орендар не має отримувати допомогу на проживання.

Родини ВПО можуть одночасно користуватися субсидією на оренду та компенсацією на оплату комунальних послуг.

В межах програми «Оселя» ВПО можуть отримати компенсацію 70% першого внеску на іпотеку та 70% кредитних виплат протягом першого року.

Чи можуть ВПО отримати пільги на навчання

В Україні ВПО мають право продовжити навчання в інших регіонах на бюджетній основі. Діти ВПО у школах і дитсадках забезпечуються безкоштовним харчуванням, а студенти — соціальними стипендіями та безоплатним проживанням у гуртожитках.

Також до завершення навчання або до досягнення 23 років студенти можуть отримувати державну цільову підтримку, що включає оплату навчання, стипендію та інші пільги.

«Діти переселенців, які навчаються за контрактом у прифронтових регіонах або на лінії зіткнення, мають право на пільговий кредит на освіту», – йдеться у повідомленні.

Чи можуть ВПО отримати медпослуги безкоштовно

Переселенці в Україні можуть отримувати медичні послуги за місцем фактичного проживання, незалежно від реєстрації.

«Після евакуації вони мають право на безоплатну консультацію та лікування протягом 30 днів у медзакладах за новим експериментальним проєктом, який діє до 31 грудня 2026 року або до завершення воєнного стану», – йдеться у повідомленні.

Які додаткові виплати можуть отримати ВПО

В Україні переселенці звільнені від штрафів і пені за несвоєчасне погашення кредитів, а також від нарахування боргів з урахуванням інфляції чи відсотків за прострочення.

Особи, які безперервно працюють щонайменше шість місяців, можуть отримати разову виплату 2 000 грн.

Також переселенці, що мешкають на прифронтових територіях і мають субсидії, можуть придбати тверде паливо за підтримки держави.

30.10.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/practical-tips/identifikatsija-jak-jiji-projti-tim-khto-prebuvaje-za-kordonom.html>

Ідентифікація: як її пройти тим, хто перебуває за кордоном

Українці продовжують отримувати пенсії та інші соцвиплати. Деякі наші громадяни були змушені покинути свої домівки та виїхали за кордон через повномасштабне вторгнення РФ. У Головному управлінні Пенсійного фонду України (ПФУ) в Донецькій області розповіли, як пройти фізичну ідентифікацію отримувачу соцвиплат, якщо людина перебуває за кордоном.

Хто повинен пройти фізичну ідентифікацію

У ПФУ пояснили, що Кабмін затвердив порядок виплати пенсій та здійснення страхових виплат особам, які тимчасово проживають за межами України.

«Порядок визначає механізм виплати пенсій і страхових виплат, зокрема, особам, які перебувають за межами України не менше ніж 183 дні протягом календарного року або отримали тимчасовий захист чи статус біженця за межами України у зв'язку з агресією Російської Федерації та не оформляли документів для постійного проживання за кордоном згідно із статтею 4 закону «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України», – йдеться у повідомленні.

Як пенсіонерам пройти ідентифікацію за кордоном

У ПФУ зауважили, що до фізичної ідентифікації прирівнюється:

- авторизація в особистому електронному кабінеті на вебпорталі ПФУ за допомогою віддаленого кваліфікованого електронного підпису «Дія. Підпис» (Дія ID), створеного за допомогою мобільного додатка Єдиного державного вебпорталу електронних послуг («Дія»);

- ідентифікація особи за допомогою відеоконференцзв'язку, проведеного територіальним органом ПФУ із дотриманням вимог законодавства;
- надісланий рекомендованим поштовим відправленням або поштовим відправленням з оголошеною цінністю територіальному органу ПФУ за місцем її перебування на обліку документ, який посвідчує факт, що фізична особа є живою, разом із письмовою заявою особи про продовження виплати пенсії/ страхових виплат, складеною в довільній формі.

У Фонді пояснили, що отримувачі виплат, які виїхали з ТОТ, мають повідомити ПФУ про неотримання пенсій, соціальних виплат від РФ.

31.10.2025

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/sotsialna-posluha-pritulku-khto-z-vpo-mozhe-otrimati.html>

Соціальна послуга притулку: хто з ВПО може отримати

Багато наших громадян були змушені покинути свої домівки та стали внутрішньо переміщеними особами (ВПО). Держава надає грошову допомогу для переселенців та певні пільги. У Національній соціальній сервісній службі розповіли, хто з ВПО може отримати соціальну послугу притулку.

Хто може отримати соціальну послугу притулку

В Україні ВПО з числа маломобільних груп можуть безкоштовно отримати соціальну послугу притулку для подальшої інтеграції у життя приймаючої громади.

«Фахівці забезпечують отримувачів належними умовами для проживання, можливістю самостійного приготування та споживання їжі, допомогою під час пересування, а також сприяють у самообслуговуванні та розвитку важливих соціальних навичок», – йдеться у повідомленні.

Так, підтримка надається евакуйованим переселенцям, які відчують труднощі під час самостійного пересування, орієнтування в просторі та розуміння необхідної інформації:

- Особам з інвалідністю та людям похилого віку;
- Особам з тимчасовими фізичними, психічними або сенсорними порушеннями;
- Особам з нестандартними розмірами тіла.

Що входить до соціальної послуги притулку

Соціальна послуга притулку включає забезпечення:

- ліжко-місцем та комунальними послугами;
- твердим та м'яким інвентарем, одягом, взуттям, одноразовим харчуванням;
- умов для дотримання особистої гігієни;

- умов для самостійного приготування та вживання їжі, прання особистих речей;
- допомоги у веденні домашнього господарства;
- допомоги у самообслуговуванні та пересуванні;
- формування та підтримки соціальних навичок;
- допомоги в організації вирішення складної життєвої обставини отримувача;
- допомоги в отриманні безкоштовної правничої допомоги.

Які умови надання послуги соціального притулку

Послуга є безкоштовною для евакуйованих ВПО та фінансується Фондом соціального захисту осіб з інвалідністю.

Надається послуга одному отримувачу не більше 12 місяців.

Діти без супроводу дорослих послугою соціального притулку не забезпечуються.

30.10.2025

LB.ua

https://lb.ua/news/2025/10/30/704370_nova_kraina_poshukah_sotsialnoi.html

“Нова країна” у пошуках соціальної справедливості (репортаж з дискусійної панелі)

Як держава не/допомагає тим, кого зачепила війна?

“Соціальна справедливість. Як держава не/допомагає тим, кого зачепила війна” - ця тема стала фокусом наступної дискусійної панелі, що проходила в межах спільного проєкту LB.ua та EFI Group “Нова країна”, адже запит на справедливість в країні, яка потерпає від військових дій, надвисокий.

Як держава працює з тимчасово переміщеними особами і як має? Як забезпечує права цивільних, які опинилися у полоні РФ? Що повинна зробити, аби мати достойну відповідь на запит військових щодо справедливості. Яка соціальна ситуація у прифронтових регіонах? Як говорити про справедливість в контексті бізнесу? Ці та низку інших непростих питань, зокрема, обговорювали:

- Денис Улютін, Міністр соціальної політики, сім’ї та єдності України;
- Максим Буткевич, правозахисник, співзасновник Центру прав людини “Зміна”;
- Ігор Терехов, міський голова Харкова;
- Іван Федоров, очільник Запорізької обласної військової адміністрації;
- Ігор Ліскі, голова наглядової ради EFI Group.

А також підприємці, народні депутати, представники громадськості.

На думку міністра соцполітики Дениса Улютіна, сьогодні розуміння соціальної справедливості часто межує із соціальним популізмом, і цю

парадигму потрібно міняти. Адже держава сьогодні має 15 мільйонів отримувачів соціальних виплат і вона ніколи не зможе собі дозволити їх утримання без міжнародних партнерів.

“15 мільйонів отримувачів будь-яких соціальних виплат. 15 мільйонів! Бюджет Міністерства соцполітики виключно в рамках державного бюджету, - понад 470 млрд гривень. Додати до цього ще ЄСВ, який йде до Пенсійного фонду, додати всі виплати наших ГО, волонтерів, міжнародних партнерів, громадські організації. Такий бюджет набігає, який ми, маємо бути чесними, як держава собі дозволити не можемо. Взагалі не можемо. Ніколи не зможемо без міжнародних партнерів.

Тому ми сьогодні говоримо про Соціальний кодекс, бо насправді це питання унормування всієї цієї соціальної політики, яка якраз не про те, щоби отримали ті, хто дійсно потребують, але отримали відчутно, а просто дати невеличку суму, виплату і забути на місяць. Відкупитись на один місяць.

Ми хочемо це трішки змінити. Або не трішки. Залежить від того, як піде дискусія в парламенті, безпосередньо у нас в уряді, бо це питання, які всі намагаються відсунути”, - зазначив міністр.

Тема соціальної справедливості - основна, що лунала у розмовах військовополонених, говорить правозахисник, співзасновник Центру прав людини “Зміна” Максим Буткевич з власного досвіду.

“Говорили про доступ до освіти дітей. Говорили про медобслуговування, говорили про, перефразовуючи, гідну оплату праці і про трудові права, тому що все-таки переважна більшість українських військових, з ким мені довелося бути в полоні, це люди, які не є професійними військовими і ніколи не збиралися ними бути. Це люди переважно, які працюють руками, не лише, звісно, але це будівельники, шахтарі, водії, фермери. Так само - вчителі. Люди з різним життєвим досвідом, але у всіх величезний запит на соціальну справедливість.

Прагнення до того, аби коли вони звільняться, а всі мають не просто надію, а переконаність, за винятком якихось депресивних епізодів, що всі рано чи пізно повернуться, що вони повернуться до не просто кращої і незалежної, а справедливішої країни”, - розповів Максим Буткевич.

“Переселенці, - впевнений очільник ЗОВА Іван Федоров, - глобальна точка росту нашої держави і нашої ідентичності. Чому? Я бачив десятки тисяч переселенців, з тисячами спілкувався. Типовий портрет переселенця - це людина, яка зробила свідомий вибір на користь України”. Чи отримують ці люди належну допомогу? Ні, визнає керівник ОВА. Але держава повинна намагатися це робити.

“Та ми також маємо розуміти, що не всі переселенці потребують допомоги. І це також слід чесно визнати. Є ті переселенці, хто виїхав з грошима, хто зміг вивести своє майно, хто зміг знову стати на ноги. Чи потребують вони допомоги? Спірне питання. Є також ті, і це провокаційна категорія, які нічого не хочуть робити і вважають, що їм держава все винна. Це також не зовсім чесно.

Але що має зробити держава? Держава має закрити базовий пакет, необхідний для кожної людини, яка зробила свій вибір на користь держави. Що таке базовий пакет? Якщо було житло на окупованій території, ми маємо надати житло на підконтрольній території. Це базова потреба. Чи маємо ми давати привілеї переселенцям при працевлаштуванні? Так, маємо.

Чи робиться сьогодні щось для надання житла? Робиться велика кількість абсолютно різних проєктів. Чи достатньо їх? Ще ні. Тому що держава воює. Зараз народні депутати прийматимуть бюджет, і ми розуміємо, куди піде більша частина цього бюджету”, - окреслив ситуацію керівник прифронтової обласної адміністрації.

За словами мера Харкова Ігоря Терехова, в місті з початку 2022 року з місцевих коштів відновили 4000 будинків, усього руйнації зазнали 12000. Місто активно відбудовує школи, дитячі садки, лікарні, забезпечує безкоштовний проїзд усім пасажиром у комунальному транспорті, надає пільги бізнесу, аби розв'язувати головну проблему - залишити людей в регіоні. І при цьому потребує державної підтримки.

“Якщо діти не будуть ходити до школи, люди будуть залишати міста. Якщо людям не буде де лікуватися, вони залишатимуть міста. Якщо людям не буде де працювати - теж.

...Якщо ми хочемо зберегти робочі міста, якщо хочемо залишити бізнес, щоб він не релокувався, нам потрібна допомога. Ми скасували місцеві податки і збори для всіх підприємств без виключення. В них з'явилися обігові кошти. І коли вони міркують залишати місто чи не залишати, то обирають друге”, - каже очільник Харкова. І, на його думку, було б справедливим, аби держава компенсувала прифронтовим містам і територіям ті скасовані податки і збори, які даються підприємствам як пільги.

Запит на справедливість в країні формується як природна відповідь на несправедливу війну, вважає бізнесмен, голова наглядової ради EFI Group Ігор Ліскі. Але ми досі, на його думку, маємо дещо “совкове” бачення пошуку справедливості у держави.

“Ми звикли до того, що держава нам всім винна. І, в принципі, це зручна історія. Вона була нав'язана ще в радянські часи, мовляв, держава за все відповідає: ти народився у власності держави, вона забезпечує професію, роботу, медицину; єдина твоя свобода - віддати життя за Батьківщину десь в Афганістані чи ще десь.

Але якщо ми хочемо жити гідно і насправді вільно, треба це переосмислити. В мій завод прилетіло дві ракети, мене всі питають: держава тобі щось робить? А я у такому штучному експерименті слово “держави” замінив на “суспільство”, і це трохи змінює сенс фрази. Тобто як усі ми, об'єднавшись у державу, реагуємо на усі ці виклики. Тоді така маленька зміна нюансів починає вибудовувати пріоритети”, - зазначив бізнесмен.

31.10.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/bizhentsi-avstriya-prykhystok-problemy/33577769.html>

Чи закриють останній притулок для українців у Відні? Інтерв'ю з радницею омбудсмана

В Австрії офіційно запрацювало представництво уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Його очолила активістка Анна Паттерманн. Менше ніж за два тижні понад 60 волонтерів уже зголосилися допомагати їй у роботі з біженцями. Уже з перших днів на посаді Анна задокументувала низку проблемних кейсів: булінг у школах, позбавлення батьківських прав, складнощі з оформленням інвалідності та повідомлення про закриття останнього в Австрії притулку для воєнних мігрантів. Про команду, виклики та план дій Анна розповіла проекту Радіо Свобода «Ти як?».

Від громадської активістки до радниці омбудсмана

Анна Паттерманн живе в Австрії понад десять років. Вона має невелике виробництво української домашньої кухні та очолює громадську організацію Unlimited Democracy, яку заснувала в 2019 році. Із початку роботи організації проводила заходи, де висвітлювала загрози авторитаризму для демократії.

Після початку повномасштабного вторгнення Unlimited Democracy запустила проєкт, у межах якого впродовж двох років українцям надавали психологічну підтримку, організували курси. Окрім цього, організація проводить перформанси, вуличні інсталяції у Відні на підтримку України: збудували 12-метрову ракету, показували швидку, що потрапила під артилерійський обстріл у Харківській області, зруйновані будинки, розповідали про депортацію українських дітей до Росії.

«Я бачила після трьох місяців повномасштабного вторгнення нормалізацію і втому від війни. У людей виникає когнітивний дисонанс, що вони бачать на вулиці. Вони підходять, цікавляться. Ми таким чином інформуємо.

Ми також брали тему «Азову», яка є демонізованою російською пропагандою. Зробили 50 тіл, які розставили у центрі Відня. Ця інсталяція зазнала найбільше провокацій, особливо від російської сторони. І впродовж години більше трьох тисяч людей зупинилися, щоб прочитати чи зробити фото».

Із жовтня цього року Анна офіційно обіймає посаду радниці омбудсмана України з прав людини в Австрії.

Омбудсман – це посадова особа, на яку покладені функції контролю за дотриманням законодавчих прав та інтересів громадян у діяльності органів виконавчої влади і посадових осіб. В Україні ця посада існує з 1998 року. Нині її обіймає Дмитро Лубінець. В омбудсмана є представники в Україні та за кордоном.

«Кожен десятий проходив прихисток»

Анна розповідає: у перший день свого призначення вона дізналася про закриття останнього в Австрії прихистку для воєнних біженців з України.

Про те, що до кінця року у Відні припинить роботу центр прийому переселенців – Quartier Schlossberg – повідомило видання ORF з посиланням на міську владу Відня. Наразі закладом керує громадська організація Volkshilfe. У ньому можуть розміститися понад 200 людей. За даними міської влади, центр уже давно переповнений.

«Він з початку повномасштабного вторгнення прийняв понад вісім тисяч людей. Я підрахувала, що це майже кожен десятий переселенець проходив через цей транзитний центр. Цей прихисток – така орієнтована гавань, який надає допомогу в перші моменти. Він є важливим для мам із дітьми, які не мають коштів, щоб зупинитися в готелі, зняти квартиру. Люди, які туди приїжджають, отримують житло – спочатку короткострокове, а потім довгострокове. Через цей прихисток можна податися на допомогу, отримати психологічну допомогу, розібратися із центром зайнятості.

Росія кожної ночі продовжує бомбардувати Україну ракетами. Люди все ще вимушені покидати країну – багато хто втрачає дім за одну ніч. Ми також чули, що нова велика хвиля переселенців – це тепер хлопці 18–22 років».

У жовтні цей прихисток відвідали представники Офісу омбудсмена України. Відео з центру опублікувала у соцмережі представниця уповноваженого Ольга Алтуніна.

Уряд Австрії виплачував 190 євро допомоги на особу. Однак, за даними Фонду соціальної допомоги Відня, ця сума не змінювалася з початку відкриття центру й покриває лише невелику частину витрат.

У міській раді Відня заявили журналістам, що прийом і забезпечення біженців можуть бути ефективними лише за спільної участі всіх рівнів влади, але наразі в цьому напрямі зроблено замало. Про заплановане закриття центру Quartier Schlossberg влада поінформувала федеральне МВС Австрії, яке відповідає за первинне розміщення мігрантів.

«Цей прихисток фінансувався містом Віднем. Зараз місто свариться на рівні федеральних земель про те, хто це буде оплачувати. Між собою політики говорять про те, що рішення не є фінальним, і про те, що активно працюють над альтернативою. Тобто може бути так, що не буде саме безпосередньо цей центр працювати, але відкриють інший.

В Австрії близько 80 тисяч наших переселенців. Мені здається, що австрійці думають, що це переселенці, які приїхали 3,5 роки тому, бо цифра не змінюється. Але ця цифра не показує, що багато українців або повернулися, або поїхали в інші країни, і багато нових українців прибуває. І та кількість, яка від'їжджає, і та кількість, яка приїжджає, вона робить цифру стабільною. Саме ті нові переселенці, які приїжджають, то вони є цільовою групою, якій допомагає центр».

Організація Анни разом із іншими активістами попросила українців, які жили у цьому прихистку, записати відео й розповісти про життя в ньому. Один

із таких роликів записала Вікторія – вона разом із дітьми переїхала до Австрії у лютому 2022-го.

«Я не знала, де ми будемо жити, як знайти місце у школі, як це буде з лікарями, німецькою мовою – щодня виникали сотні запитань. У центрі співробітники нам дуже допомогли – справді дуже. Вони дали нам багато інформації, телефонували, пояснювали.

Зараз ми маємо гарну квартиру, я маю роботу, донька навчається на вчительку, син ходить у четвертий клас спортивної середньої школи. Тож зараз усе добре, але слава Богу, що тоді був цей центр. Я вірю, сподіваюся і прошу, щоб він залишився й надалі, адже війна ще не закінчилася, і люди продовжують приїжджати – усі вони потребують допомоги».

Широкий спектр проблем

Наразі Анна збирає волонтерів, які готові працювати з нею в межах радництва. Каже: уже відгукнулося понад 60 осіб по всій Австрії. Водночас вона проводить опитування щодо проблем, з якими стикаються воєнні мігранти.

«Одна з перших заяв – прохання допомогти жінці перевести дитину в іншу школу, бо її булять. Дитина не хоче йти в школу, а директорка і вчителька не дозволяють перевести її, бо це псує рейтинг школи. Є випадки, коли мамів позбавляють батьківських прав. До мене звернулася жінка, в якої забрали трьох дітей ще у 2022 році. Писала жінка, що не може оформити інвалідність. Також зараз проблема в тому, що Австрія нещодавно зробила платні страховки. Є дуже велика кількість людей, які не можуть собі дозволити ці страховки. З цим також треба буде розбиратися».

За словами Анни, до країни також прибувають чоловіки віком 18-22 роки після дозволу на виїзд, але наскільки це масово – поки немає точних даних.

Нині термін тимчасового захисту для українців в Австрії діє до 4 березня 2026 року. Ймовірно, його продовжать. Урядовці вже оголосили нові правила інтеграції та підтримки українців, які розпочнуться в наступному році.

З 2026 року державні курси німецької мови включатимуть такі фактори: безпосереднє вивчення мови, підготовку до роботи, інтеграцію в суспільство через засвоєння цінностей і норм поведінки. Ці компоненти стануть обов'язковими умовами для отримання інтеграційної підтримки. Простого відвідування занять більше не буде достатньо – потрібно показати результати й бажання інтегруватися. Якщо мігрант не завершить курси або не продемонструє прогресу, соціальні виплати можуть бути зменшені або скасовані.

Анна каже: Австрія знайде рішення щодо фінансування допомоги й надалі підтримуватиме переселенців: «Можливо, формат допомоги зміниться, порівняно з 2022 роком, але, доки триває війна, підтримка буде точно».

Представники уповноваженого Верховної Ради з прав людини є також у Польщі, Іспанії, Великій Британії, Чехії, Бельгії.

01.11.2025

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/ukrayina-reyestr-zbytkiv-rosiya/33578895.html>

«Агресор має заплатити». Понад 62 тисячі українців уже подали заяви на компенсацію

Євросоюз наприкінці жовтня відклав ухвалення остаточного рішення про використання заморожених активів Центробанку Росії для допомоги Україні. Побойовання, що цей крок міг би призвести до наслідків як для Бельгії (у її депозитарії зберігається більша частина заморожених активів), так і для фінансового ринку всього ЄС, залишаються. При цьому це рішення не означає, що ситуація не може змінитись згодом.

Заморожені кошти Центробанку РФ та арештоване через санкції майно може бути використано для матеріальних виплат тим, хто в Україні втратив близьких, опинився в полоні, змушений був тікати від обстрілів або втратив дах над головою через російське вторгнення.

Понад рік інформацію про загиблих та постраждалих, а також про матеріальні збитки, завдані російськими обстрілами, збирає Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (скорочено RD4U). Збір заяв від постраждалих розпочався у квітні минулого року. Про те, скільки прохань уже прийнято до розгляду для можливої виплати компенсації, коли прохачі зможуть отримати кошти, а також про розширення роботи Реєстру збитків Радіо Свобода поспілкувалося з його директором Маркіяном Ключковським.

– У загальній складності Реєстр збитків – це 43 категорії. Список був схвалений нашою колегією ще на самому початку роботи. Це було зроблено для того, щоби упевнитися: враховується кожен вид збитку, компенсація за який передбачена в міжнародному праві, і немає білих плям, які б залишили постраждалих від наслідків війни без можливості правового відшкодування.

Згадані 43 категорії розділені на три групи – заяви від приватних осіб, від юридичних осіб – по суті, підприємців, а також прохання від уряду України. Поки що відкриті для подання заяв 13 категорій і тільки для приватних осіб.

Приблизно три тижні тому ми почали приймати документи від постраждалих унаслідок примусового переміщення та депортації дітей і дорослих. Реєстр збитків також приймає заяви у разі втрати члена сім'ї або зникнення безвісти, у разі поранень, у разі таких жаклих дій, як тортури, сексуалізоване насильство, обмеження свободи та примусова праця.

Кілька категорій стосуються втрати або руйнування приватної власності, як житлової, так і нежитлової, а також від переміщених осіб, які набули цей статус через бойові дії. Це те, що є зараз, але процес додавання нових категорій збитку продовжується, найближчими тижнями ми плануємо

їх розширити, а до кінця року буде відкрито приблизно 30 категорій для подання заяв.

– Після початку війни мільйони українців змушені були стати біженцями через постійні обстріли. Чи приймаються заяви також від них? Або ж людина повинна перебувати в Україні? І скільки заяв уже прийняв Реєстр збитків?

– На цей час ми прийняли понад 62 тисячі прохань у рамках згаданих мною 13 категорій. Звичайно ж, заяви подані як тими, хто залишається в Україні, так і тими, хто змушений був тікати з країни з міркувань безпеки – тими, хто живе в Європі, або тими, хто зараз перебуває у США і навіть в Австралії.

Зараз тільки громадяни України можуть подати заяви, проте найближчими місяцями така можливість буде і у громадян інших країн

Це стало можливим завдяки тому, що заявку можна подати онлайн – усе, що необхідно, – це доступ до українського сервісу державних послуг «Дія». Він доступний із будь-якої точки світу – потрібен тільки комп'ютер або телефон, підключений до інтернету. Завдяки цьому географія прохачів досить широка. На даний час тільки громадяни України можуть подати заяви, проте найближчими місяцями така можливість буде і у громадян інших країн, які зазнають страждань від збитку, завданого війною в Україні.

– Ви назвали досить високе число заяв, десятки тисяч, і очевидно, що в майбутньому їх кількість буде тільки збільшуватися. Як вам вдається обробляти цю інформацію, яким чином відбувається розгляд окремих випадків?

– Так, це правда, що заяв уже зараз багато, і ми очікуємо, що їх буде набагато більше. Ці документи обробляються з використанням сучасних технологій – різних інструментів обробки даних. Ми розробляємо асистента, який у майбутньому допоможе нам, зокрема, використовувати штучний інтелект для аналізу даних. Але зараз ми перебуваємо лише на ранній стадії імплементації цього інструменту. На даний час основний метод обробки документів – класифікація за групами, як ми це називаємо. Тобто ми використовуємо інструменти в нашій базі даних, щоб розбити заяви на групи на підставі схожих факторів – наприклад, коли є схожий зміст у заявах і вони відсилають до однієї й тієї ж місцевості або одних і тих же подій. Це дозволяє нам розглядати прохання в групах, а не зосереджуватися на кожній з них окремо.

Тут хотілося б зазначити, що ми не оцінюємо суть претензій, це не входить у нашу компетенцію, мандат Реєстру збитків – перевіряти заяви на відповідність критеріям відбору, про що йдеться в нашому статуті. Цими критеріями є: прохання повинні стосуватися збитку, завданого на території України, починаючи з 24 лютого 2022 року і після цієї дати й пов'язані з агресією Російської Федерації. Тому в нас є можливість розглядати докази, надані в документах заявників, із цієї перспективи.

Важливо підкреслити, що інформація з документів автоматично звіряється з різноманітними базами даних та реєстрами зібраних свідчень безпосередньо в Україні – за допомогою підключення до системи «Дія». При цьому, звичайно, заявники надають безліч власної інформації – документи, фотографії, описи, пояснення і так далі.

У нас також є можливість порівнювати окремі справи, використовувати інформацію з однієї заяви, щоб зрозуміти, чи є ясність в іншій, особливо коли прохання стосуються подій, що трапилися в одному й тому ж місці. Наприклад, йдеться про сусідні будівлі або квартири в одному й тому ж будинку. Ми також можемо використовувати сателітні знімки, щоби перевірити, чи був насправді завданий той обсяг збитку, про який йдеться в заяві. Іншими словами, у нас є багато інструментів для аналізу заяв, у тому числі, як я згадав, і штучний інтелект: до використання ШІ ми ставимося відповідально і до ухвалення рішень штучний інтелект не матиме стосунку, але допоможе нам аналізувати дані. Тобто ми непогано оснащені для того, щоби мати можливість прийняти ще більше заяв про збиток у майбутньому.

– Що далі відбуватиметься із заявами? Як ви плануєте використовувати отриману інформацію? Вона збирається тільки для виплати компенсацій, чи ж може бути використана для пошуку справедливості в судах?

– Компенсаційний механізм з'явився насамперед для забезпечення виплат тим, хто постраждав від наслідків війни. Це найрізноманітніший збиток. Наше завдання – перевірити заяви та визначити, чи мають вони достатньо підстав для виплат. Після цього заяви будуть передані до другого компонента компенсаційного механізму, так званої комісії з претензій, яка перевірить зміст та визначить розмір компенсації в кожному окремому випадку. Комісію поки що не створено, але це незабаром це відбудеться. Текст міжнародної конвенції, яка б її створила, вже був схвалений, тобто переговори вже завершені, і ми очікуємо, що в грудні цей документ буде офіційно підготовлений до підписання.

Ще один важливий елемент нашої роботи – це визначити загальний збиток, який був завданий Україні внаслідок війни. Це вкрай важливо для процесу відновлення та реконструкції України після закінчення бойових дій. Але також під час майбутніх переговорів про мир – незалежно від того, яку форму матиме цей процес. Просто тому, що збиток, завданий бойовими діями, завжди є важливим елементом такого роду переговорів.

– Як ви вже сказали, реєстром уже отримано десятки тисяч прохань на отримання компенсації, чи планується також створення фонду для виплат?

– Так, звичайно, третім компонентом механізму компенсації поряд із реєстром і комісією стане компенсаційний фонд. Він поки що не створений і є багато питань щодо того, як його заснувати, й одне з найважливіших – звідки взяти кошти для його наповнення.

Російська Федерація зобов'язана заплатити за завданий Україні та українцям збиток.

Поки те, що ми бачимо гранично ясно, – це консенсус усіх держав, які активно беруть участь у цьому процесі: Російська Федерація зобов'язана заплатити за завданий Україні та українцям збиток.

У якій формі ці платежі будуть перераховані – поки неясно. Є кілька варіантів, що розглядаються, дискусія триває, і рано чи пізно буде ухвалено рішення. Однак я хотів би підкреслити, що всі причетні до створення компенсаційного механізму впевнені в тому, що Російська Федерація повинна заплатити за завданий збиток.

– Наскільки я розумію, цей процес буде тривалим. Як багато часу, за вашими оцінками, може зайняти процес від подання постраждалими заявок на відшкодування збитку до отримання ними компенсації?

– Так, однозначно це відносно тривалий процес. З мого боку було б безвідповідально спробувати визначити, скільки точно часу знадобиться. Що ми можемо бачити, так це те, що всього через два роки після заснування реєстру ми вже отримали десятки тисяч заяв на виплати, і цей процес продовжується.

Ми також близькі до створення комісії, яка займатиметься оцінкою окремих справ. Але навіть незважаючи на те, що йдеться про часовий проміжок, який обчислюється роками, а не місяцями, нашою важливою метою є те, щоб відбулося лише протягом кількох років. Тому що один із ключових принципів загального підходу до репарацій, – це те, що вони повинні бути ефективними та своєчасними, вони повинні виплачуватися людині, яка безпосередньо постраждала від збитку, а не її дітям або онукам.

Хоча й знадобиться багато часу, перш ніж заявники отримають компенсації за завданий їм збиток, йдеться про найбільший механізм відшкодування в історії міжнародних інституцій: «Вперше в історії такий механізм був заснований у процесі війни, що триває, а не в її кінці. Це, звичайно, змушує долати невідомі раніше перешкоди, але процес продовжується, і багато людей працюють над тим, щоби компенсації були виплачені якомога швидше».

Метою роботи реєстру є не тільки ефективність, але й своєчасність: виплати повинні отримати ті, хто дійсно страждає від завданого збитку, а не їхні діти або онуки. З цієї перспективи процес іде досить швидким темпом, особливо звертаючи увагу на ситуацію. Хотілося б підкреслити, що вперше в історії механізм такого роду був створений під час війни, що триває, а не після її закінчення. Це, звичайно, змушує долати невідомі раніше перешкоди, але процес продовжується, і багато людей працюють над тим, щоб компенсації були виплачені якомога швидше.

– До цього процесу приєднується дедалі більше країн світу. Влітку цього року Австралія стала ще однією державою, яка почала брати участь у роботі реєстру. У чому роль цих держав і скільки їх?

– Австралія в липні цього року стала 45-м членом реєстру. З нами зараз співпрацюють 44 держави і всі країни Європейського союзу. А в переговорах про заснування компенсаційної комісії беруть участь 55 держав плюс усі члени ЄС. Це вже зараз багато, а кількість країн, які беруть участь у роботі реєстру, тільки зростає.

Роль цих країн важлива з точки зору фінансування витрат на нашу роботу, але що ще важливіше – ці країни здійснюють досить сильну політичну підтримку нашій роботі. Усі вони таким чином підтримують цінності міжнародного права, принципи відповідальності у разі порушення положень міжнародного права, принципи, на яких побудований Статут ООН.

Тому вкрай важливо, що механізм компенсації має максимально широку підтримку. Тому ми продовжуємо і нашу просвітницьку роботу із залучення нових держав. У нас вселяє оптимізм, що в роботі реєстру бере участь 44 країни, і їх кількість зросла до 55 країн, які беруть участь у створенні комісії з компенсацій.

– Деякі категорії збитку, інформацію про які збирає реєстр, пов'язані з потенційними воєнними злочинами. Як ваша організація працює з такими заявами, чи ж реєстр лише працює із самим фактом збитку?

– У даному випадку існує нерозривний зв'язок, тому що ми говоримо про одні й ті самі події, які були кваліфіковані в кількох площинах – як потенційні воєнні злочини або ж інші кримінальні акти в контексті кримінального законодавства, що передбачають кримінальну відповідальність, але вони також дозволяють подавати заяви на виплату репарацій, що має громадянський контекст. Однак, звичайно, всі ці площини мають окрему кваліфікацію.

Порушник закону – це завжди конкретна особистість, яка скоїла злочин. А коли ми говоримо про репарації, то маємо на увазі відповідальність на рівні держави. У даному випадку це відповідальність Російської Федерації.

Тому одна й та сама подія (війна Росії в Україні – ред.) веде до двох різних типів відповідальності, при якій робота реєстру і – ширше – компенсаційного механізму сфокусовані на виплати компенсацій. Однак саме тому, що йдеться про наслідки однієї й тієї ж події, то, звичайно, в нас є можливість співпрацювати як із національними, так із міжнародними інституціями, що займаються питаннями відповідальності за скоєні дії, у тому числі обмін інформацією та доказами і так далі – щоби упевнитися, що в нас є повна картина того, що сталося.

– Якою ви бачите роль реєстру для жителів України і – ширше – справедливості?

– Я думаю, що в даному випадку нам слід говорити не тільки про реєстр, але й про весь механізм відшкодування. Ми сподіваємося, що в Україні він бачиться як система, що дає надію кожному, хто постраждав через війну. Ця надія пов'язана з можливістю досягнення справедливості та притягнення до

відповідальності тих, хто скоїв жахливі дії, але одночасно як комбінація символічних і дуже практичних речей у тому сенсі, що буде надана відчутна компенсація всім тим, хто постраждав.

Звичайно, не все можна компенсувати грошима. Ті, хто втратив близьких і коханих людей... ніякі гроші світу не компенсують їм біль. Але компенсація – це міра для досягнення справедливості.

Крім цього, після закінчення війни люди в Україні повинні мати кошти для відновлення своєї країни і для вибудовування наново свого життя. Реєстр збитку і ширше – механізм компенсації – дає таку можливість на підставі міжнародного права і з міжнародною підтримкою, дає підстави для здобуття справедливості, підтримки та вносить свій внесок у формі компенсацій.

28.10.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/khto-z-ukra%d1%97nciv-u-polshhi-zmozhe-bezkoshtovno-zhiti-z-1-listopada-2025/>

Хто з українців у Польщі зможе безкоштовно жити з 1 листопада 2025?

З 1 листопада 2025 року в Польщі набувають чинності нові правила перебування для громадян України, які отримали тимчасовий захист. Відповідно до закону, підписаного президентом Каролем Навроцьким, лише окремі категорії осіб — пенсіонери, люди з інвалідністю та багатодітні сім'ї — зможуть і надалі безкоштовно проживати у центрах колективного розміщення.

Зміни стосуються системи підтримки, запровадженої після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну у 2022 році. Влада Польщі зазначає, що нові правила мають на меті поступовий перехід від екстреної допомоги до моделі довгострокової інтеграції біженців. Особи, які не належать до пільгових категорій, зможуть залишатися у центрах розміщення, але за умови покриття повної вартості проживання.

Для вразливих груп населення, зокрема людей похилого віку, осіб з інвалідністю та родин із трьома й більше дітьми, уряд передбачив грошову компенсацію у розмірі 15 злотих на день. Ці кошти виплачуватимуться для покриття базових витрат на харчування або оплату житла. Представники Міністерства внутрішніх справ Польщі наголошують, що держава продовжуватиме надавати гуманітарну підтримку тим, хто дійсно її потребує.

За офіційними даними, у Польщі нині перебуває понад 950 тисяч громадян України, які користуються тимчасовим захистом. Уряд підкреслює, що країна і надалі підтримуватиме Україну, але допомога має бути «справедливою та збалансованою».

30.10.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/upravlinnya-u-spravakh-inozemciv-vidalopovidomlennya-shhodo-karti-cukr/>

Управління у справах іноземців видало повідомлення щодо подачі заяв на карту СУКР

ВУправлінні у справах іноземців нагадали, що заявки на карту СУКР будуть доступні лише онлайн після запуску спеціальної системи. Однак деякі посередники, які хочуть заробити, вже пропонують свої послуги.

Зміни до спецзакону, які набули чинності 1 липня 2024 року, запроваджують новий спосіб легалізації українців, які мають статус UKR у Польщі – карту СУКР. На документі буде спеціальна позначка «Раніше мав тимчасовий захист». Така карта буде дійсна протягом трьох років.

Заяви на отримання такої карти побиту прийматимуться виключно онлайн. Для цього буде запущено спеціальний сервіс. Про запуск буде проінформовано заздалегідь.

Однак у відомстві дізналися, що недобросовісні повередники за певну плату пропонують послуги з подання заявок на карки побуту СУКР. Посередники вводять в оману своїх потенційних клієнтів, стверджуючи, що заяву можна подати в паперовій формі, надіславши лист до воєводських управлінь. лист.

В Управлінні наголосили, що воєводські управління такі заяви не приймають.

При подачі карту українцям потрібно буде оплатити гербовий збір при поданні заяви (340 злотих) та видачу карти перебування (100 злотих).

У UDSC зазначили, що про старт подачі заяв буде повідомлено додатково. Чинovníки закликали довіряти тільки офіційним джерелам.

31.10.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/u-polshhi-poperedzhayut-pro-aferi-z-kartkami-cukr-dlya-bizhenciv/>

У Польщі попереджають про афери з картками СУКР для біженців

Управління у справах іноземців Польщі отримало повідомлення про випадки недобросовісних практик, пов'язаних з отриманням карт побиту СУКР, що часто пропонуються посередниками за плату.

Зміни до Закону про допомогу громадянам України, що набрали чинності 1 липня 2024 року, передбачають можливість для українців, які користуються тимчасовим захистом, отримати карту побиту з відміткою „Раніше користувався(лася) тимчасовим захистом” (СУКР). Ця карта буде

дійсною протягом трьох років. Однак подавати заяву на отримання цієї картки можна буде тільки онлайн, через спеціальний сервіс, який ще не запущено.

Управління у справах іноземців наголошує, що жодних паперових заяв на отримання СУКР подавати не можна, а воєvodські управління не приймають такі документи. Посередники, які пропонують платні послуги для «скомплектування заяв», вводять громадян в оману. Процедура подання заяви буде безкоштовною, а єдині витрати для іноземців становитимуть державне мито за подання заяви — 340 злотих та плату за виготовлення картки — 100 злотих.

Управління закликає громадян України бути уважними і перевіряти всі відомості тільки через офіційні канали, такі як Управління у справах іноземців, воєvodські управління або консульський відділ Посольства України в Польщі.

27.10.2025

RFI Українською

<https://surl.li/wcgtkmi>

У Чехії рекордними темпами зростає кількість українських біженців. У чому причина

Українські біженці, які шукають прихисток у Європі, віддають перевагу Чехії — і роблять це масово. За даними місцевих ЗМІ, ще влітку, до вересня, чеська влада видавала в середньому по 1,5 тисячі тимчасових захистів на місяць, а вже через два місяці цей показник зріс до 3,1 тисячі.

Кількість українців, які подали заявки на тимчасовий захист, зросла більш ніж удвічі за останні два місяці, повідомляє RFI Українською з посиланням на «Novinky».

Через такий наплив українців владі довелося посилити свої можливості, а міністр внутрішніх справ Віт Ракушан поінформував про ситуацію своїх колег в інших країнах ЄС.

Як додала пресекретарка МВС Гана Мала, у вересні було встановлено рекорд року — видано 13,5 тис. дозволів. Загальна кількість українських біженців у Чехії вже наближається до 400 тисяч — це найвищий показник у ЄС на душу населення.

Дозвіл на виїзд чоловікам від 18 до 22 років

Чеська влада зазначає, що чітка тенденція до зростання кількості біженців з'явилася саме після того, як український уряд дозволив виїжджати з країни також чоловікам віком від 18 до 22 років.

RFI Українською детально писала про дозвіл на виїзд і наслідки, які він матиме. Зокрема, президент Володимир Зеленський пояснював, що ухваленню рішення про дозвіл перетинати кордон для чоловіків 18–22 років передували консультації з військовими та освітянами.

Політична ситуація у Чехії

Зростання кількості українських біженців відбувається в той момент, коли у Чехії формується можлива нова коаліція партій ANO, Motoristé та SPD, які, ймовірно, будуть менш прихильні до українців.

«Ми будемо проводити ревізію дозволів на проживання українців у Чеській Республіці. Насамперед ми не хочемо, щоб українці отримували будь-які соціальні виплати, тому що все це відбувається за рахунок наших громадян», — заявляв лідер SPD Томіо Окамура.

Нагадаємо, у жовтні у Чехії відбулися парламентські вибори, які виграла популістська партія ANO експрем'єра й олігарха Андрея Бабіша, який, зокрема, висловлювався щодо перегляду допомоги Україні, про що писала RFI Українською. А от чеське видання «Novinky» пригадує, що Бабіш також стверджував, що підтримка біженців здійснюється за рахунок чехів.

«Тому нічого чеським матерям, все – українським», – говорив він.

Водночас видання зазначає, що витрати чеської держави на біженців нижчі за той дохід, який українці вже вносять до бюджету своєю працею.

27.10.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/upovnovazhena-z-prav-lyudyny-shukaye-dlya-bizhenciv-pidtrymky-pislya-vyboriv-8867074>

Уповноважена з прав людини шукає для біженців підтримки після виборів

Клара Шимачкова-Лауренчикова, нинішня уповноважена чеського уряду з прав людини, хоче зустрітися з президентом Чехії і звернути увагу Петра Павела на подальші виклики при інтеграції біженців. Вона готова до того, що залишиться без своєї посади після формування нового уряду, але вважає, що механізм координації роботи з біженцями має бути збережений.

В інтерв'ю інтернет-виданню Seznam Zprávy вона наголошує, що ключові теми, пов'язані з інтеграцією українських біженців, треба розвивати далі. А це, за її словами, боротьба з трудовою експлуатацією, усунення мовного бар'єру і збереження координаційної структури на крайовому і національному рівні.

«Я хочу про це найближчим часом говорити з паном прем'єром і відповідними міністрами (дотеперішнього уряду — ред.), якщо вони погодяться зі мною зустрітися», — заявила уповноважена. Водночас вона говорить і про те, що буде шукати гарантію продовження роботи з біженцями і в президента Петра Павела. Як пише видання, джерело в Празькому граді підтвердило, що така зустріч уже запланована.

«Ця тема, на мій погляд, пов'язана з усім відповідальним і сміливим підходом Чехії до України. Якщо ми намагаємося допомагати Україні в боротьбі з Росією і були солідарними й прийняли величезну кількість людей, які цього потребували, і це добре, — то ми відповідальні і за те, щоб

запропонувати їм гідне життя. І ми відповідальні за те, щоби впоратися з ризиками, що їх, логічно, несе будь-яка інтеграція більшої кількості людей», — пояснює посадовиця.

«Це та центральна тема, про яку я хотіла б говорити з президентом», — додала вона. За її словами, Чехія не може дозволити собі ліквідувати координаційну структуру, яка вирішує проблеми інтеграції біженців на національному і крайовому рівні. Вона діє на межі галузей відповідальності міністерств праці і соціальних питань, внутрішніх справ, охорони здоров'я, закордонних справ і фінансів.

Клара Шимачкова-Лауренчикова високо оцінює те, як Чехія впоралася з першими викликами приходу хвилі біженців. Більшість дітей вдалося залучити до навчання, і, за ліченими винятками, у школах не відбулося сегрегації. Так само більшість людей вдалося вивести з тимчасового житла у звичні форми розселення. І значний відсоток біженців почав працювати.

«Водночас було б чесним визнати, в чому є проблеми. А вони виникли не з приходом людей із України, вони були тут і раніше. Наприклад, із нашою здатністю ефективно протистояти трудовій експлуатації іноземців», — наголошує вона.

Серйозність проблеми, за словами уповноваженої, висвітлив недавній трагічний випадок зі смертельною трудовою травмою 15-річного хлопця з України. За повідомленнями, він працював із порушеннями трудового законодавства, найімовірніше, нелегально і без медичного страхування.

«Цей випадок треба взяти як надзвичайно важливий сигнал про те, як погано ми можемо захищати найбільш вразливі групи іноземців», — наголосила уповноважена. За її словами, необхідно внести зміни в законодавство, щоб держава могла ефективніше протистояти зростанню експлуатації і краще контролювати і карати тих, хто зловживає ситуацією вразливих. «Ми знаємо, що заважає тому, щоб ми змогли подолати нелегальне працевлаштування і експлуатацію», — додала вона.

Іще одна ключова тема — забезпечити біженцям мовну освіту. Ця тема тісно пов'язана з експлуатацією, вважає Шимачкова-Лауренчикова: «Якщо ми навчимо їх чеської, то є добрий шанс, що вони знайдуть собі добру роботу, і знизиться шанс, що вони потраплять у зону сірої економіки».

Як пише видання Seznam Zprávy, інформація про пересічні зарплати є доказом цієї ситуації. В середині нинішнього року люди з українським громадянством отримували пересічно 33 796 крон на місяць, а чехи 42 477 крон. При цьому люди з України заробляли помітно менше і порівняно з іншими іноземцями — наприклад, із громадянами Болгарії, які заробляли пересічно по 40 455 крон. Із цього видно, що біженці від війни перебувають у більш вразливій ситуації, ніж інші мігранти.

29.10.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/do-chehiyi-lynula-nova-hvylya-bizhenciv-pracedavci-vzhe-radiyut-8867285>

До Чехії линула нова хвиля біженців. Працедавці вже радіють

Останнім часом Чехія зазнає найбільшого напливу українських біженців за кілька років. Країна нині надає тимчасовий захист найбільшій кількості біженців від осені 2022 року.

Тоді, в жовтні 2022-го, кількість біженців зросла на 12,3 тисячі осіб. За вересень цього року їх побільшало на 11,5 тисячі, пише інтернет-видання Seznam Zprávy.

«Порівняння даних за кожен тиждень свідчить, що до вересня тимчасовий захист отримувало пересічно по 1,5 тисячі осіб, а в вересні й на початку жовтня ця пересічна тижнева кількість склала 3,1 тисячі. Так що нині кількості, що були цього року дотепер, зросли більш ніж удвічі. Ці дані найвищі від 2022 року», — підтверджує тенденцію Адам Резлер, керівник пресового відділу Міністерства внутрішніх справ.

Міністерство однозначно пов'язує це зростання з серпневим рішенням української влади дозволити виїзд із країни юнакам у віці 18—22 років, що їм доти було заборонено. «Чехія стежить за ситуацією, і міністр наголосив, що якщо ця тенденція триватиме, необхідно буде спільно домовлятися про зміну конкретних умов для надання тимчасового захисту», — додав Резлер. За його словами, міністр внутрішніх справ Віт Ракушан уже говорив про це з колегами з країн Європейського союзу.

Порятунок для ринку праці?

Представники підприємців і працедавців сприймають зростання кількості нових біженців як можливий порятунок для чеського ринку праці. Адже наступними роками, за прогнозами, кількість працездатних людей у Чехії почне зменшуватися.

«На цей момент на ринку бракує близько 200 тисяч працівників, а демографічна крива безжална», — каже Габрієла Грбачкова, директорка агентства добору персоналу Hofmann Personal.

«Для держави мало б бути пріоритетом, щоб ці люди отримали тимчасовий захист у якнайкоротший час і могли щонайшвидше почати легально працювати, бо вони до нас за цим і прибули. Бо інакше вони закінчать або в іншій державі, або на нелегальному працевлаштуванні», — застерігає Грбачкова.

Але на її зауваження МВС реагує тим, що, як там кажуть, тимчасовий захист є засобом не для швидкого доступу на ринок праці, а в першу чергу для надання захисту.

Президент Союзу підприємців у будівництві Їржі Ноуза раніше вже казав виданню Seznam Zprávy: «Працівників у будівництві не вистачає, або

вистачає мінімально. Тому українці тут є ключовими. Вони становлять близько 10 відсотків трудової сили в будівництві. В добромu сенсі слова вони є руками чеського будівництва. З чеських джерел ми навряд чи можемо їх замінити, коли в нас лише 3-відсоткове безробіття».

На цю проблему звертав раніше увагу і керівник Господарської палати Зденек Заїчек: «На чеському ринку праці нам сьогодні бракує близько чверті мільйона людей. Це величезна кількість, яка має конкретні наслідки для щоденної роботи фірм».

Ситуація дійсно настільки напружена, що партія ANO, яка здобула найбільше місць на недавніх парламентських виборах і нині формує коаліційний уряд, — партія, дуже обережна в питанні міграції, у своїй Економічній стратегії визначає за мету до 2030 року привести до Чехії 100 тисяч кваліфікованих закордонних працівників.

Темна сторона: експлуатація

Підвищений приплив українських біженців до того ж заскочив Чехію зненацька після того, як була без розголосу фактично ліквідована посада національного координатора з питань адаптації та інтеграції біженців із України. Ця посада у згадках в інтернеті, наприклад, у чеській «Вікіпедії», досі згадується за Кларою Шимачковою-Лауренчиковою, урядовою уповноваженою з прав людини.

Та, як пише видання, її фактично скасували ще в січні 2023 року. «Вона була замінена створеною тоді урядовою робочою групою в справах адаптації й інтеграції осіб із тимчасовим захистом, що складається з міністрів, відомств яких стосується ця справа адаптації й інтеграції», — сказала виданню речниця уряду Луціє Міхут-Єшаткова.

Координатор забезпечував ключову координацію між міністерствами, яких стосувалася проблематика міграції, в першу чергу міністерствами внутрішніх справ і праці та соціальних питань. Але, за інформацією видання Seznam Zprávy, робоча група, яка замінила координатора, зустрічається рідко й нерегулярно.

Як каже у зв'язку з цим Андреа Крхова з Консорціуму неурядових організацій, які працюють із мігрантами, Чехії нині бракує сильної особистості, яка б визначала напрямок міграційної політики.

«Приклади стаються перед нашими очима: люди працюють у жахливих умовах, зазнають експлуатації, стають залежними від нечесних практик. Ми не продумали достатньою мірою набору заходів, який би стосувався українських біженців, тож ми нині опинилися в ситуації, за якої молодь передчасно залишає освітню систему, бо не має достатньої підтримки при переході до середніх шкіл або мусить заробляти, щоб принести гроші в родину», — каже Крхова.

І ситуація може завершитися цілком трагічно — так, як це сталося наприкінці літа з 15-річним українцем, який, працюючи на каменедрбарці, втратив руку і не пережив цієї тяжкої травми.

У зв'язку з цим організація «Людина у скруті», яка стежить за трудовою експлуатацією в Чехії, попереджала про можливість і подальших таких випадків. Українцям, які в більшості втікають від війни, роботу на фірмах забезпечують сумнівні посередники в працевлаштуванні, не оформлюючи їм ні трудових контрактів, ні медичного страхування, мовиться в зверненні організації.

31.10.2025

24 Канал

https://24tv.ua/viyizd-za-kordon-skilki-cholovikiv-vikom-18-22-rokiv-viyizhdzhaye_n2943504

Чи тікає молодь з України: у ДПСУ прокоментували виїзд чоловіків віком 18 – 22 років

Чоловіки віком від 18 до 22 років можуть виїхати з України. Однак у Держприкордонслужбі кажуть, що переважно кордон перетинають жінки, діти та літні люди.

Водночас виїзд молодих чоловіків не є масовим, загальний потік навіть дещо скоротився восени. Про це повідомляє 24 Канал із посиланням на коментар речника ДПСУ Андрія Демченка в етері "Ранок.LIVE".

Скільки чоловіків виїхали за кордон?

За словами Демченка, перетин державного кордону чоловіками віком від 18 до 22 років становить невелику частку від загального пасажиропотоку. Варто зауважити, що молоді українці не лише виїжджають, а й активно повертаються до країни.

«Так, ми бачимо рух громадян цієї вікової групи, але, якщо порівняти з загальним пасажиропотоком, це невелика кількість. Крім того, серед них чимало тих, хто, навпаки, в'їжджає в Україну», – зазначив речник Держприкордонслужби.

Він також зауважив, що вересень і жовтень були порівняно спокійними місяцями й загальний трафік через кордон навіть зменшився. У вересні фіксувалося приблизно на мільйон менше перетинів кордону, ніж у серпні, а жовтень показав ще нижчі показники.

Натомість у The Telegraph зазначають, що майже 100 000 українських чоловіків боездатного віку покинули країну за останні два місяці після того, як президент Володимир Зеленський пом'якшив правила виїзду.

У матеріалі для порівняння кажуть, що вся британська армія налічує близько 70 000 осіб. Надаючи молодим українцям більше свободи для виїзду, влада сподівалася, що пізніше більше людей повернуться і добровільно підуть воювати.

У Німеччині, де канцлер Фрідріх Мерц намагається посилити ліберальні міграційні правила, кількість українських чоловіків у віці від 18 до 22 років,

які прибувають щотижня, до середини вересня різко зросла з 19 до більш ніж 1000. До жовтня це число збільшилося до 1400 – 1800 на тиждень.

За словами представника МВС Німеччини, нові в'їзди стали частиною першого етапу зростання міграції після набуття чинності постановою, ухваленою Україною влітку. Зазначається, що кількість українців, яка постійно зростає, спонукатиме посиленню тиску на Мерца, вимагаючи припинити підтримку біженців з України, які ховаються в Німеччині.

Вкрай права партія "Альтернатива для Німеччини", що посідає перше місце в опитуваннях громадської думки, закликала Берлін призупинити виплати допомоги українцям, а також виступила проти військової підтримки Києва.

01.11.2025

24 Канал

https://24tv.ua/economy/viplati-ukrayintsyam-vzimku-yaku-dopomogu-perebchayut-tepla_n2944742

Деталі "Зимової підтримки": яка допомога передбачена та куди можна витратити гроші

Уряд готує нові соціальні виплати для українців у межах програм "Тепла зима" та "Різдвяна тисяча". Пакети передбачають разову допомогу та компенсації, зокрема для найбільш вразливих категорій населення.

Детальніше про програми розповів міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін в етері телемарафону, передає 24 Канал.

Дивіться також Чи підвищуватимуть взимку ціни на світло та газ: Зеленський розставив крапки над "і"

Хто з українців може отримати виплати?

Президент Володимир Зеленський 1 листопада повідомив про нові пакети соціальної підтримки від уряду. За словами Дениса Улютіна, найближчим часом заплановане рішення про разову виплату 6 500 гривень.

Її зможуть отримати:

- Малозабезпечені родини,
- люди, які є опікунами дітей,
- дитячі будинки сімейного типу,
- люди з інвалідністю I групи з-поміж внутрішньо переміщених осіб (ВПО),
- самотні пенсіонери.

Крім того, усім українцям, які звернуться по допомогу у грудні, пропонують виплату у 1 000 гривень.

На що можна витратити кошти?

Першу категорію виплат, у розмірі 6 500 гривень, можна буде витратити зокрема на:

- харчові продукти та ліки,

- теплий одяг,
- оплату комунальних послуг.

Підтримку у тисячу гривень можна буде витратити на ширший перелік, куди входить також проїзд.

Окремо з 1 листопада запрацювала компенсація за електроенергію у розмірі 465 гривень на людину. Виплата передбачена для мешканців прифронтових територій, які залишилися без світла, ВПО та тих, хто має пільги. Йдеться про 100 кіловатів на людину або 300 кіловатів на сім'ю.

Також передбачена разова допомога на закупівлю твердого палива для тих, хто має пільги або субсидії.

Перший етап програми вже запущений, додав Улютін. Мешканці десятикілометрової прифронтової зони зможуть отримати 19 400 гривень для закупівлі твердого палива.

Далі планується розширення цієї допомоги. За словами Улютіна, українці, які мають пільги або субсидії, зможуть отримати ще 8 000 гривень на придбання твердого палива.

«Загалом урядом готується широкий пакет підтримки, який можна починати оформляти найближчим часом і використати в найближчі 6 місяців, і таким чином пом'якшити проходження опалювального сезону», – резюмував міністр.

28.10.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/10/28/7223559/>

Спецпредставниця ЄС розповіла, скільки українських біженців нині живуть в Євросоюзі

За даними Європейської комісії, нині на території Євросоюзу проживають близько 4,7 млн українських біженців.

Про це, як повідомляє кореспондентка "Європейської правди", повідомила спецпредставниця ЄС з питань українців Ілва Йоганссон під час конференції "Європейського політичного центру" в Брюсселі, присвяченої припиненню дії тимчасового захисту для українців з березня 2027 року.

Спецпредставниця ЄС з питань українців повідомила, скільки біженців проживає в ЄС під тимчасовим захистом.

"Йдеться про 4,7 мільйона українців, які наразі користуються тимчасовим захистом у державах-членах ЄС. І ця кількість зростає просто зараз", – повідомила Йоганссон.

Вона зауважила, що фактично "щотижня до наших держав-членів прибувають нові люди та подають заяви на тимчасовий захист".

"Тож цифри продовжують зростати. Втім, тимчасовий захист має залишатися тимчасовим", – підкреслила спецпредставниця ЄС з питань українців.

"Тепер ми зосередимося на цій новій фазі, у яку ми вступаємо, – перехід від тимчасового захисту до нового етапу. А що це за новий етап? Я б сказала, що ми переходимо від захисту до партнерства. Ми переходимо від... статусу біженця до формування діаспори", – наголосила вона.

29.10.2025

Європейська правда

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2025/10/29/7223628/>

Понад половина українських біженців не дуже задоволені життям в

Серед українських біженців, які проживають у Німеччині, рівень задоволення життям є нижчим, ніж у мігрантів з інших східноєвропейських країн.

Такі дані соціологічного дослідження Федерального інституту демографічних досліджень (BiB) наводить DW, повідомляє "Європейська правда".

Як зазначається в дослідженні, українці на цей час становлять найбільшу групу населення Німеччини зі статусом "шукачів захисту".

При цьому рівень задоволення життям серед них становить 6,3 за шкалою від 0 до 10. При цьому в інших іммігрантів зі Східної Європи цей показник досягає в середньому 7,2.

"Однак ця група в середньому живе в Німеччині довше (ніж українці, які втекли від війни. – Ред.) і на цей момент не має досвіду, пов'язаного з війною та біженством", – зазначається в документі.

Рівень від 0 до 6 в дослідженні оцінюється як "менш задоволені", від 7 до 8 – "задоволені", а від 9 до 10 – "дуже задоволені".

Водночас рівень задоволення життям у Німеччині серед українців з 2022-го до 2023 року дещо підвищився. Якщо у 2022 році, незадовго після прибуття більшості українських біженців до Німеччини, він становив 5,9 пункту, то влітку 2023 року цей показник досяг у середньому 6,3 пункту.

"Підвищення рівня задоволення життям може бути пов'язане з різними факторами, наприклад, вивченням німецької мови, що дозволяє розширити участь у суспільному житті, переїздом з гуртожитку до приватного житла або початком працевлаштування", – вважають автори дослідження.

Водночас, як показує дослідження, серед українських жінок рівень задоволення життям у Німеччині на 0,3 пункта нижчий, ніж у чоловіків. Частка українських чоловіків, "дуже задоволених" життям у Німеччині, становить 13%. Водночас цей показник значно нижчий, ніж серед німецького населення без міграційного бекграунду, зазначають автори.

За їхніми даними, рівень задоволення життям у Німеччині особливо низький серед українців, які приїхали до країни без партнера або не мають партнера.

При цьому ті, хто проживає з малолітніми дітьми, більш задоволені життям у Німеччині, ніж опитані без дітей.

Українські біженці, які добре розмовляють німецькою, а також ті, що не живуть у гуртожитках, також демонструють високий рівень задоволення життям у Німеччині, зазначено в дослідженні.

27.10.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4051825-u-likarni-agotina-na-kiivsini-vidkriut-viddilenna-dovgotrivalogo-dogladu-dla-pereselenciv.html>

У лікарні Яготина на Київщині відкриють відділення довготривалого догляду для переселенців

У центральній міській лікарні Яготина Київської області в листопаді відкриють відділення довготривалого сестринського догляду для внутрішньо переміщених осіб.

Як передає Укрінформ, про це голова Київської обласної військової адміністрації Микола Калашник повідомляє в Телеграмі.

«Разом із міністром охорони здоров'я Віктором Ляшком та народним депутатом Олександром Федієнком відвідали медичний заклад Яготинської громади. Обговорили актуальні питання функціонування місцевої медичної системи, кадрового забезпечення та покращення матеріально-технічної бази лікарень», - зазначив Калашник.

За його даними, Яготинська центральна міська лікарня є одним із ключових медичних осередків регіону і надає безоплатні послуги за 15 напрямками в межах програми медичних гарантій.

Зокрема, у складі лікарні працюють шість стаціонарних відділень: терапевтичне, дитяче, хірургічне, інфекційне, паліативне та відділення анестезіології й інтенсивної терапії. Щороку тут отримують допомогу близько 5 тисяч пацієнтів, серед яких понад 20% - жителі сусідніх громад.

«Важливо, що лікарня не зупиняється у розвитку. Уже в листопаді цього року планується відкриття відділення довготривалого сестринського догляду для внутрішньо переміщених осіб на 20 ліжок», - підкреслив Калашник.

Також він поінформував, що з початку 2026 року на базі поліклініки розпочне роботу відділення амбулаторної реабілітації, що є черговим кроком до створення повного циклу медичної допомоги, особливо для людей, які потребують тривалого відновлення.

Як зауважив очільник Київської ОВА, за останні п'ять років медичні заклади області отримали понад 2700 одиниць сучасного медичного та лабораторного обладнання на загальну суму близько 680 млн грн. Серед них - ангиографи, комп'ютерні томографи, апарати МРТ, рентгенівські системи та інше високотехнологічне устаткування.

Закупівлі здійснюються завдяки державним програмам, підтримці Світового банку, Глобального фонду, гуманітарній допомозі та коштам місцевих бюджетів.

Окрім цього, діє обласна програма охорони здоров'я, фінансування якої становить майже 400 млн грн. Завдяки їй медичні заклади отримують додаткову підтримку на ремонти, оновлення інфраструктури, забезпечення обладнанням і розвиток кадрового потенціалу.

За словами Калашника, сьогодні на Київщині працює понад 4 тисячі лікарів. «Їхня праця — це приклад відданості й сили, яка тримає систему охорони здоров'я навіть у найскладніші часи», - додав він.

29.10.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4052868-na-hmelniccini-za-pidtrimki-slovenii-vidkrili-ditacij-budinok-simejnogo-tipu-dla-pereselenciv.html>

На Хмельниччині за підтримки Словенії відкрили дитячий будинок сімейного типу для переселенців

У селі Ставниця на Хмельниччині за підтримки Республіки Словенія відкрили дитячий будинок сімейного типу для родини з 10 дітьми, яка переїхала із Запорізької області.

Про це повідомляє Хмельницька ОВА, передає Укрінформ.

«У селі Ставниця Меджибізької громади відбулося відкриття дитячого будинку сімейного типу для багатодітної родини, яка переїхала на Хмельниччину із Запорізької області. У новому домі разом проживають і виховуються десятеро дітей», - ідеться у повідомленні.

Зазначається, що фінансовим партнером будівництва стала Словенія, яка надала грантову підтримку у розмірі 19,8 млн гривень. Підрядною організацією також була фірма із Словенії.

Меджибізька громада спрямувала на будівництво близько 4 млн грн.

У відкритті нового дитячого будинку сімейного типу взяли участь віцепрем'єр-міністр, міністр закордонних та європейських справ Словенії Таня Файон та Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Словенія в Україні Матея Превольшек.

Як повідомляв Укрінформ, Кабінет міністрів запустив проєкт «Сімейна домівка» для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також підвищив виплати батькам-вихователям та прийомним батькам у дитбудинках сімейного типу та прийомних сім'ях.

30.10.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4053413-z-doneccini-u-zovtni-evakuuvali-j-rozselili-majze-400-ludej.html>

З Донеччини у жовтні евакуювали й розселили майже 400 людей

З Донецької області у жовтні евакуювали та безкоштовно розселили у безпечних регіонах України майже 400 людей, з них 137 - маломобільних.

Про це на онлайн-брифінгу повідомив заступник начальника управління - начальник відділу з питань надання соціальних послуг Департаменту соціального захисту населення Донецької ОВА Дмитро Пожарський, передає кореспондент Укрінформу.

«Протягом жовтня ми безкоштовно розселили майже 400 людей, а якщо бути точними, то 381 особу. З них 137 - маломобільних людей і майже 100 з маломобільних осіб поїхали не з рідними, а у геріатричні заклади. Розселення цих людей було по всій Україні, де були підготовлені місця», - зазначив Пожарський.

Він наголосив, що за останній тиждень безкоштовно розселені 59 людей із Донеччини, і це всі особи, які заявили про таку потребу.

«Ми бачимо, що цифра (тижневий показник – ред.) знизилася, але розуміємо, що люди чекають, поки почнеться опалювальний сезон, щоб подивитися - чи будуть теплі батареї, чи ні, чи цілі батареї, чи ні, не затоплюють вони сусідів, і вже після цього поїдуть», - пояснив співробітник ОВА.

Він додав, що цього тижня 10 людей розселили у геріатричні заклади Житомирщини, а загалом розселення евакуйованих з Донеччини здійснювалося в Одеську, Дніпропетровську, Львівську, Волинську, Вінницьку та Київську області.

Як повідомлялося, з підконтрольної українській владі території Донеччини з початку російського повномасштабного вторгнення евакуйовано понад 1 млн 311 тис. осіб цивільного населення, з яких понад 200 тисяч дітей та 47 тисяч осіб з інвалідністю.

У межах Донецької області, що перебуває під контролем української влади, станом на 29 жовтня 2025 року залишалися 200,5 тисячі цивільних.

01.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/bezkoshtovni-3000-km-uz-i-tilki-detali-novoyi-1762024670.html>

Безкоштовні 3000 км на УЗ і не тільки: деталі нової "зимової підтримки" від Кабміну

Уряд України визначив пріоритетні напрямки і компоненти пакету зимової підтримки для українців. Він включатиме грошову допомогу, поїздки "Укрзалізницею" і не тільки.

Про це заявила прем'єр-міністр України Юлія Свириденко, повідомляє РБК-Україна з посиланням на її пост Telegram.

"Пакет включатиме як вже запущені програми, зокрема фіксовані ціни на енергоносії для населення, житлові субсидії, підтримку ОСББ для енергоефективності та допомогу на генератори, мораторій на відключення в прифронтових районах і виплати ВПО на дрова, так і нові заходи підтримки", - написала вона.

Свириденко додала, що зараз Кабмін працює над запуском програм, серед яких:

- можливість одноразової виплати для всіх громадян України на зиму - знайома українцям з минулої зими;
- нова грошова допомога для українців, які найбільше постраждали від війни або перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема для ВПО, людей, які втратили роботу через війну, та малозабезпечених сімей;
- нова програма безкоштовних поїздок по Україні для всіх громадян від "Укрзалізниці" - 3000 кілометрів;
- комплексна перевірка здоров'я для людей віком 40+ цієї зими.
- "Детально про всі компоненти пакету зимової підтримки повідомлятимемо найближчим часом", - резюмувала прем'єр-міністр.

Регіональні

28.10.2025

Вечірній Київ

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/119101/>

У Києві запрацювала гаряча лінія для внутрішньо переміщених осіб

З метою підтримки, адаптації та інтеграції внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які наразі проживають у столиці, у Києві відкрито спеціальну гарячу лінію. Вона покликана стати надійним джерелом інформації та допомоги для тих, хто вимушено залишив свої домівки через війну.

Телефон гарячої лінії для ВПО: +38 050-879-78-66.

За цим номером можна отримати консультації щодо соціальних послуг, доступних у місті Києві. Гаряча лінія працює щодня, а дзвінки приймає команда Київського міського центру комплексної допомоги ВПО.

Центр надає широкий спектр послуг:

- Первинна юридична допомога — консультації та підтримка в оформленні документів, захист прав.

- Психологічна підтримка — індивідуальні та групові зустрічі для дорослих і дітей.
- Соціальний супровід — орієнтація в системі соціальних послуг, допомога в адаптації.
- Культурні та освітні ініціативи — тренінги, майстер-класи, екскурсії та лекції для розширення можливостей і соціальної інтеграції.

Ініціатива реалізується за підтримки Департаменту соціальної та ветеранської політики Київської міської державної адміністрації.

30.10.2025

Цукр

<https://cukr.city/news/2025/u-sumakh-pobuduiut-sotsialne-zhytlo/>

На місцях зруйнованих будинків у Сумах планують побудувати соціальне житло для переселенців

У Сумах планують збудувати соціальне житло на місцях зруйнованих росіянами будинків на вулицях Петропавлівській, Герасима Кондратьєва й Металургів. Це буде тимчасове житло для внутрішньо переміщених осіб. Про це повідомив начальник Сумської МВА Сергій Кривошеєнко.

Проекти для соціального житла

Мешканці цих трьох зруйнованих будинків отримали житлові сертифікати за програмою «Відновлення». Усього видали 49 сертифікатів на загальну суму понад 25 мільйонів гривень.

Тепер будівельники розробляють проектні пропозиції, щоб на цих місцях побудувати соціальне житло. Враховують технічні особливості монолітного будівництва, корисну площу будівлі й потреби родин ВПО. Ці будинки отримують статус комунального майна.

Тут розглядають також варіанти будівництва смартквартир та інші. Уже підписали наказ про зміни до міського бюджету й виділили кошти на виготовлення проектно-кошторисної документації.

За словами Кривошеєнка, Суми розраховують на державні дотації в разі перемоги сумських проектів житла. Частину профінансує саме місто.

Чому Цукр про це пише

Три будинки в Сумах зруйнували російські обстріли, і зараз міська влада вирішує, що робити з цими ділянками. Будівництво соціального житла для ВПО на цих місцях показує, як місто планує використовувати землю після руйнувань. Для сум'ян важливо знати, що відбуватиметься з цими локаціями та як вирішуватимуть питання житла для переселенців.

27.10.2025

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/na-volyni-tryvaye-budivnytvo-ta-remont-zhytla-dlya-vpo>

На Волині триває будівництво та ремонт житла для ВПО

У Волинській області триває робота над створенням комфортних умов проживання для людей, які були змушені залишити свої домівки.

Про це повідомляє видання “Трибун”.

“На стадії завершення – будівництво двох будинків у Нововолинську. Наразі триває підключення електропостачання. Дякую за реалізацію проєкту НЕФКО та Нововолинському міському голові за підтримку”, – розповів начальник Волинської обласної військової адміністрації Іван Рудницький.

Також у Ковелі вже здано в експлуатацію будинок, де житло отримують близько 210 переселенців. Подібна робота триває і в Луцьку.

Заступник начальника ОВА Роман Романюк повідомив, що в межах державної програми Волинська область отримала 6,9 млн грн субвенції на проведення ремонтів приміщень для проживання ВПО.

“Ми оперативно опрацювали це питання з громадами, щоб швидко освоїти кошти, адже термін – до кінця року. Наступного року планується збільшити обсяг фінансування, і ми вже готуємо нові об’єкти, які можна буде використовувати як житло для переселенців”, – зазначив він.

Директорка Департаменту соціального захисту населення Волинської ОВА Оксана Гобод повідомила, що вже п’ять громад області активно працюють над реалізацією проєктів.

“Наступного року зміниться механізм фінансування – кошти надаватимуться під готові заявки з повним пакетом документації. Тож громадам варто підготуватися заздалегідь”, – наголосила посадовиця.

Вона також додала, що держава відшкодовує витрати на утримання ВПО в притулках – 260 грн на добу за особу, тож громади можуть розраховувати на цю підтримку.

27.10.2025

Суспільне Суми

<https://suspilne.media/sumy/1149548-buduvali-dva-roki-akij-vigliad-mae-centr-vpo-v-trostantci/>

Будували два роки: який вигляд має центр ВПО в Тростянці

Центр для внутрішньопереміщених осіб у Тростянці підключили до електропостачання – процес підключення тривав понад рік, говорить міський голова Тростянця Юрій Бова. До цього в гуртожитку мешкали три родини. Суспільному вдалося поспілкуватися з однією з них.

Юрій Бова розповів, як будували центр для переселенців та коли в нього зможуть заселитися ті, хто втратив житло через війну. Далі – з його слів.

Перший етап робіт уже завершено. Нині триває облаштування внутрішніх приміщень — встановлюємо меблі, кухонне обладнання тощо. Загалом будівлі змонтовані, комплекс складається з трьох корпусів. Адміністративний – там розміщується охорона, завідувач, а також заплановано медичний пункт.

Другий корпус — це будівля з їдальнею та конференцзалом. Їдальня розрахована на 100 осіб і працюватиме за принципом «шведського столу». Проектом передбачено, що більшість мешканців користуватимуться саме нею. Готувати їжу у власних кімнатах не планується, адже для цього потрібні великі кухні та вентиляція, що технічно складно реалізувати. Проектом передбачено, що харчуватися мешканці будуть у їдальні. Ми зараз шукаємо кухарів — це, виявляється, дефіцитна спеціальність. Плануємо запровадити систему попередніх замовлень: людина може обрати сніданок чи вечерю за помірну вартість без націнок.

Третій корпус — житловий, розрахований на приблизно 100 місць, залежно від складу родин. Загалом у ньому 29 кімнат. Є дві невеликі кухні, дитяча кімната для відпочинку та ігор.

Будівництво комплексу тривало понад два роки. Об'єкт обладнаний власною системою водоочищення. До комплексу підведено 500 кВт електроенергії, а в разі перебоїв з електропостачанням працюватиме електростанція потужністю 600 кВт, яку подарували нам німецькі партнери. Є централізоване водопостачання. Тобто, комплекс може автономно функціонувати під час надзвичайних ситуацій.

Наразі в центрі проживає одна родина. Раніше тут були три, але дві тимчасово виїхали. Чому саме три? Бо до підключення електроенергії ми використовували сонячну станцію потужністю 25 кВт — її вистачало для базових потреб лише кількох родин. Минулого тижня завдяки підтримці “Обленерго” та обласної військової адміністрації вдалося підключити основне електропостачання.

Комплекс збудовано на території колишньої спортивної бази олімпійського резерву з біатлону. Загальна площа — 7 гектарів, з них 2,5 відведено під житлову частину. Є вільні ділянки для можливого розширення. Ми вже провели туди водопостачання, електрику, ведемо перемовини з міжнародними фондами щодо встановлення індивідуальних модульних будиночків. Один такий уже встановлено спільно з польськими партнерами — це невеликий дім із кухнею, санвузлом і спальнею, у ньому проживали лікар із дружиною.

Ми прагнемо створити людські умови для тих, хто втратив житло. Тут облаштовано дитячий майданчик, впорядкована територія. Право проживати в цьому центрі мають усі, хто отримав статус внутрішньоопереміщеної особи. Максимальна кількість мешканців — 100. Заселення буде поступовим, адже для повноцінного функціонування потрібні кухарі, технічний персонал,

обслуговування. Зараз є проблема на законодавчому рівні: держава не покриває витрати на утримання персоналу. Територію потрібно прибирати, косити, освітлювати, охороняти — усе це потребує людей і коштів. Ми шукаємо законне рішення, як це організувати.

Місто забезпечило будівництво, але наповнення комплексу — меблі, техніка, бойлери, постіль, кухонне начиння — потребує додаткової допомоги від міжнародних партнерів. Люди, які приїжджають із прикордонних громад, часто втрачають усе, тому ми прагнемо надати їм повноцінні умови для життя.

Заселення відбудуватиметься поступово, після подання заявок до міської ради. Ми перевірятимемо технічну готовність об'єкта, щоб не перевантажити систему електропостачання. Найскладніше зараз — забезпечити обслуговуючий персонал.

У місті є вакансії — у лікарні, комунальних службах, міській раді. Ми зацікавлені, щоб переселенці не лише жили тут, а й працювали, тому, напевно, пріоритет надаватимемо саме тим, хто їхатиме сюди і працюватиме.

Раніше ми отримали понад 100 заявок на заселення, але через рік затримки з підключенням електрики частина людей уже облаштувалася самостійно. Тепер ми їх оновлюємо, телефонуватимемо заявникам, щоб з'ясувати потреби. Дехто чекає на відновлення свого житла або хоче прожити в окремому будиночку.

Загалом у Тростянецькій громаді понад 2000 внутрішньо переміщених осіб. Частина з них повернеться до відремонтованих будинків — наприклад, на Привокзальній площі планується заселення 60 родин, ще 30 — у будинок біля лікарні.

Ми також маємо залишати резервні кімнати на випадок надзвичайних ситуацій. Після вибуху 15 вересня від російського удару постраждали 180 домогосподарств, чотири будинки довелося повністю відселити. Тому центр має бути готовим приймати людей у разі нових обстрілів. Проблема залишається й фінансова: усе на електриці. Електрика – не дешево задоволення. Якщо ми зараз включимо всю електрику, то бюджет міста буде тріщати, бо ті видатки, які держава повинна компенсувати, починаючи з весни, взагалі не компенсуються. Тобто, лежать платіжки, але вони не оплачуються.

Загалом у громаді діє шість місць компактного проживання переселенців — як у місті, так і в селах. Утримання кожного з них — серйозне навантаження на бюджет. Побудувати — це лише частина справи, далі потрібно думати, як забезпечити функціонування.

Приблизно 100 мільйонів гривень було спрямовано на будівництво комплексу. Це були державні кошти, які до війни планувалося використати для будівництва басейну. Під час війни ми разом із Міністерством молоді та спорту погодили рішення спрямувати їх на створення центру для внутрішньо переміщених осіб. Ще щонайменше п'ять мільйонів гривень шукаємо на будівництво сховища – його в Центрі поки що немає.

Після війни цей комплекс може використовуватися для дитячих таборів, спортивних зборів чи освітніх програм. Головне, щоб зараз він допоміг людям, які потребують безпечного житла.

29.10.2025

Суспільне Рівне

<https://suspilne.media/rivne/1150872-reversnij-podatok-kompensacia-orendi-zitla-dopomoga-z-robotou-aki-socposlugi-diut-dla-vpo-u-rivnenskiy-gromadi/>

"Реверсний" податок, компенсація оренди житла, допомога з роботою: які соцпослуги діють для ВПО у Рівненській громаді

Понад 17 тисяч переселенців проживає у Рівненській громаді. Для їхньої підтримки діють програми компенсації оренди житла та повернення "реверсного податку" для офіційно працевлаштованих людей. Від початку програми за компенсацією звернулися 254 людини.

Більше про це в етері Українського радіо. Рівне розповіла начальниця управління державних соціальних програм міського департаменту соціальної політики Тетяна Горбатюк.

За її словами, загалом станом на 28 жовтня 2025 року у Рівненській міській тергромаді перебуває 17 640 внутрішньо переміщених осіб — це 12 683 сімей. Люди продовжують приїздити: з 27 до 28 жовтня до громади прибула і самостійно зареєструвалася через застосунок "Дія" 21 людина.

Найбільше переселенців зафіксували у грудні 2022 року — майже 24 тисячі людей, а транзитом через Рівненську громаду проїхало понад 13 тисяч, додала Тетяна Горбатюк.

Соцпідтримка і проживання

Як зазначила посадовиця, для зручності переселенців у громаді діють два додаткові робочі місця їхнього департаменту — у ЦНАПі та в Центрі інтеграції на вулиці Словацького, 3А. У Рівному працює 13 гуртожитків, де проживає близько 600 людей.

"Люди з складними життєвими обставинами, які, на жаль, не можуть покращити на сьогоднішній день свої житлові умови, проживають там безплатно. Умова перебування – підписується договір про непорушення поведінки. Тому що, на жаль, відслідковуються моменти, що йде не дуже хороша поведінка, і за таких умов — просто примусове виселення", — пояснила Тетяна Горбатюк.

Евакуаційні потяги та мобільні групи допомоги

Рівненська громада регулярно приймає евакуаційні потяги з прифронтових регіонів, розповіла начальниця управління. До роботи залучають представників департаменту, медиків та мобільні групи реагування.

"Працівники департаменту, які перебувають на місці, супроводжують, надають повну інформацію. У нас є така ціль, щоб не люди нас шукали. Ми

йдемо до людей, тому що розуміємо, що вони в стресовому стані, і зорієнтуватися, де знаходиться Словацького чи ЦНАП їм складно. Тому наші працівники йдуть безпосередньо до них, коли вже вони відпочили, оформляють документи — це і взяття на облік, і допомога на проживання", — пояснила вона.

Основні проблеми переселенців

Найпоширеніші запити ВПО — оформлення виплат, пошук житла та працевлаштування, зауважила Тетяна Горбатюк. Для допомоги людям діє місцева програма компенсації орендної плати:

"Рік тому звернулася на особистий прийом до міського голови заявниця: вона з багатодітної родини, винаймає житло. Ми розуміємо, що це складно на сьогодні. Було запропоноване рішення — з місцевої програми здійснюється компенсація на оренду житла. Людина задоволена, отримує кожного місяця, нам подає квитанцію про оплату орендованого житла, і має таку своєрідну підтримку з місцевого бюджету".

Адаптація у громаді

Як розповіла посадовиця, при департаменті діє координаційна рада ВПО, створена у 2023 році. Її очолює переселенка, а більшість членів також мають статус ВПО.

"Вони допомагають саме знайти ті ключові рішення, тому що спілкуються з людьми. Голова координаційної ради веде особистий прийом, також рада ВПО робить моніторингові візити. Ми чуємо людей і намагаємося своєрідно допомогти", — додала вона.

Також у Рівному працює Центр життєстійкості, де переселенці можуть отримати психологічну підтримку:

"Є робочі групи — мобільна, екстрена, психологічна. Їх створили не просто так, тому що насправді за період повномасштабного вторгнення ми стикалися з різними ситуаціями. У нас був, на жаль, такий випадок, як спроба вчинення самогубства. Дякувати Богу, все обійшлося. Люди обізнані, знають, вміють підібрати слова, тому для всіх випадків в нас існують робочі групи".

Допомога з працевлаштуванням

У питанні працевлаштування переселенців громада тісно співпрацює з Центром зайнятості, додала начальниця управління. Представники установи проводять зустрічі у місцях тимчасового проживання, розповідають про вакансії та можливості перекваліфікації.

Також діє програма "реверсного" податку, що дозволяє переселенцям, які працюють офіційно, повернути сплачений податок з доходів.

"Якщо людина бажає, вона може знайти роботу, а наш "реверсний" податок, як ми його називаємо, є, і це покращення, тому що людина отримує переваги. Це повернення податку, яке буде сплачене до міського бюджету, — поділилася Тетяна Горбатюк.

За інформацію у дописі Facebook Департамент соціальної та ветеранської політики, 254 внутрішньо переміщені особи звернулися за

компенсацією "реверсного" податку. Під час останнього засідання комісії ухвалили 22 позитивні рішення.

Окрім цього, для переселенців у Рівному організували пільговий проїзд — видали майже дві тисячі транспортних карток. Отримати їх можна у департаменті соціальної політики або у просторі інтеграції на Словацького, 3А.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

27.10.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/try-roky-poruch-yamariupol-v-uzhhorodi

Три роки поруч: «ЯМаріуполь» в Ужгороді

Коли маріупольці були змушені покинути свої домівки, Ужгород став для багатьох тимчасовим прихистком. А центр «ЯМаріуполь» – місцем, де з'явилась надія, підтримка і відчуття: тут тебе розуміють.

Саме тут, у незнайомому місті, маріупольці знову стали громадою. Згуртувались, підтримали одне одного, знайшли сили рухатись далі.

За три роки роботи центру:

- 1 491 зареєстрований маріуполець
- 11 562 гуманітарних наборів
- 1 241 психологічна послуга
- 2 888 медичних консультацій
- 3 886 юридичних роз'яснень

«Це не просто центр допомоги маріупольців – це наш рідний дім», – ділиться Ірина.

Дякуємо всім, хто поруч і разом з нами щодня творить міцну спільноту маріупольців.

Центри «ЯМаріуполь» створені по всій Україні. Команда Вадима Бойченка об'єднала в одну велику ком'юніті понад 67 тисяч маріупольських родин. Ми тримаємось один за одного, допомагаємо, надихаємо – і крок за кроком повертаємося до життя.

31.10.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/chy-prypyniaetsia-pravo-vlasnosti-na-zemelnu-dilianku-v-razi-otrymannia-kompensatsii-za-zruinovanyi-budynok>

Чи припиняється право власності на земельну ділянку в разі отримання компенсації за зруйнований будинок?

Питання звучить непросто, а на практиці воно ще складніше: що робити з документами, як правильно оформити компенсацію і головне — що буде із земельною ділянкою під зруйнованим житлом? Чи «зникає» вона разом із будинком, коли власник припиняє право власності на знищений об'єкт?

Життєва історія

Пані Марина* з Чернігівщини разом із чоловіком і дітьмя ще кілька років тому облаштувала свій будинок, упорядковували садок, планували добудови. Земельну ділянку було належно оформлено ще у 2005 році.

На жаль, війна зруйнувала їхню домівку під час масованого обстрілу. Жінка подала заяву на компенсацію та очікує на житловий сертифікат, аби придбати нову оселю.

Найбільше її хвилює таке питання: «Я маю припинити право власності на будинок, якого вже немає. Але чи не означає це, що я автоматично втрачу і землю під ним? Бо в інтернеті читала різне...»

Пропонуємо розглянути цю ситуацію і відповісти на найбільш поширені питання, що виникають у людей у подібних ситуаціях.

Питання 1: Чи потрібно припиняти право власності на будинок?

Так. Це вимога компенсаційної процедури. Державний реєстратор або нотаріус припиняє право власності на зруйнований будинок на підставі п. 75 Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень. Після цього в реєстрі фіксується, що будинок як об'єкт більше не існує.

Питання 2: Як бути із землею?

Право власності на земельну ділянку зберігається. Якщо документи належно оформлено (є державний акт, договір купівлі-продажу, дарування, свідоцтво про спадщину, рішення суду тощо), то припинення права власності на будинок не впливає на землю.

Власник має право й надалі:

- володіти та користуватися ділянкою;
- будувати нове житло;
- передавати в спадщину чи продавати;
- використовувати її на власний розсуд.

Правовстановлювальних документів на землю достатньо для підтвердження власності. Водночас для проведення правочинів (купівля-продаж, дарування, спадкування, міна, оренда, застава) та для державної реєстрації земельної ділянки обов'язковим є внесення ділянки до Державного земельного кадастру та наявність кадастрового номера.

Питання 3: Чому так відбувається?

За законом будинок і земельна ділянка — два окремі об'єкти нерухомого майна. Проте:

У випадках відчуження вони йдуть «разом»: не можна продати будинок, не передавши землю під ним.

Коли йдеться про припинення права власності у зв'язку зі знищенням нерухомості, то об'єкти «роз'єднуються»: втрачається право власності на будинок, якого фактично і не існує, однак право власності на землю зберігається.

Висновки:

1. Для отримання компенсації за знищений житловий будинок потрібно припинити право власності на цей будинок — це законодавча умова для отримання компенсації.

2. Припиняти право власності на землю разом із будинком не потрібно. Це не один, а два окремі об'єкти.

3. Право власності на земельну ділянку не припиняється автоматично. Воно зберігається.

Зверніть увагу! У статті йдеться про випадки належного документального оформлення земельної ділянки: коли у власників наявні правовстановлювальні документи на землю.

Питання 4: Чому важливо знати цю різницю?

- Щоб уникнути страхів і чуток. Поширене переконання, що «разом із будинком заберуть і землю», є хибним.
- Щоб планувати майбутнє. Земельна ділянка залишається ресурсом: можна займатися городництвом чи садівництвом, збудувати нове житло, здати в оренду або передати дітям.
- Щоб захистити своє право. Якщо хтось наполягатиме на протилежному, ви матимете аргументи.

*Ім'я змінено.

28.10.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/pivdennoukrainskyu-forum-rad-vpo-obhovoreno-kliuchovi-napriamky-dlia-intehratsii-vpo-hromad-pivdnia-ukrainy/>

Південноукраїнський Форум Рад ВПО: обговорено ключові напрямки для інтеграції ВПО громад півдня України

22–23 жовтня 2025 року в Одесі відбувся Південноукраїнський Форум Рад ВПО. Дводенний захід об'єднав лідерок і лідерів Рад з питань внутрішньо переміщених осіб, представниць і представників влади та партнерів для обговорення ефективних механізмів адвокації прав внутрішньо переміщених людей.

Участь міжнародних партнерів під час форуму засвідчила важливість роботи Рад ВПО на національному рівні.

«Ради ВПО стали невід'ємною частиною демократичного та гуманітарного ландшафту України — від перших локальних ініціатив на сході до тисяч рад по всій країні. Разом з колегами з УВКБ ООН, я бачу в них не лише дорадчі органи, а справжній міст, що об'єднує внутрішньо переміщених людей і приймаючі громади. Форум Рад ВПО в Одесі — це нагода побачити, як Ради з оновленим складом і новими ідеями формують відновлення, життєстійкість та інклюзію в регіонах, що сьогодні долають унікальні виклики», — підкреслила Сандра Зіферт Строем, радниця з питань співпраці з громадами офісу УВКБ ООН в м. Одесі.

На форумі з вітальними словами виступили заступниця керівника Офісу Президента України Ірина Верещук, голова ТСК ВР України захисту прав ВПО Павло Фролов і заступниця директора Департаменту соціальної та сімейної політики Одеської ОДА (ОВА) Світлана Назаренко.

«Ради ВПО створені, щоб захищати права мільйонів переселенок і переселенців та допомагати їм інтегруватися в громади через системний діалог із владою, суспільством і донорами. Їхня робота і щоденні зусилля приносять конкретні результати: нормативні зміни, фінансування та підтримку для ВПО. Попри втому, обмежені ресурси та складну зиму, ми продовжуємо працювати разом із тими, хто готовий діяти. У радах є лідери, які беруть відповідальність за ВПО, і я знаю багатьох із них особисто. Закликаю громади підтримати переселенців, а Ради ВПО — вести активну комунікацію, адже саме вона є ключем до ефективної адвокації. Ви завжди можете розраховувати на мою підтримку та сприяння Офісу Президента», — звернулася до присутніх Ірина Верещук.

«Ми робимо все, щоб голос внутрішньо переміщених людей звучав на всіх рівнях і щоб Ради ВПО мали належні умови для роботи. Водночас важливо, аби вони залишалися активними, об'єднувалися в Асоціації Рад на обласному й національному рівнях і, таким чином, посилювали свій вплив у громадах, на регіональному та загальнодержавному рівнях. У новій редакції закону про захист прав ВПО передбачено надання Радам більшої самостійності та правосуб'єктності. Переконали, що це посилить їхню спроможність представляти інтереси переселенок і переселенців», — наголосив Павло Фролов.

«В Одеській області нині перебуває понад 221 тис. внутрішньо переміщених людей. Ми організуємо евакуацію людей із Донецької області та прихистків на Дніпропетровщині — передусім тих, хто потребує особливого догляду. Паралельно проводимо інвентаризацію об'єктів, придатних для розселення ВПО, щоб забезпечити їм такі необхідні належні умови проживання», — сказала Світлана Назаренко.

Центральною подією першого дня форуму, 22 жовтня, стала дискусійна панель «Від просування до результату: як Ради ВПО впливають на рішення влади?». Голови Рад ВПО з південних регіонів — Одеської, Миколаївської та

Херсонської областей, поділилися успішними кейсами адвокаційних кампаній та особистим досвідом взаємодії з владою.

«Ефективна взаємодія Рад ВПО з органами влади ґрунтується на поєднанні прямої комунікації, конструктивного діалогу та офіційного фіксування домовленостей. Живі зустрічі «очі в очі» дозволяють вибудувати довіру, зрозуміти емоції та пріоритети, які не передати письмово, і швидше спонукати до дій. Конструктивний діалог і партнерство забезпечують участь Ради на ранніх етапах ухвалення рішень, коли пропозиції перетворюються на реальні рішення, а не на опір. Офіційне листування фіксує домовленості та гарантує однакове розуміння наступних кроків усіма сторонами. Такий підхід робить взаємодію продуктивною і довготривалою», — зазначила Оксана Гімішлі, голова Ради ВПО при Одеській районній державній адміністрації.

Також учасниці й учасники ознайомилися з онлайн-платформою — Порталом Рад ВПО. Портал є централізованим інформаційним та методичним ресурсом для мережі Рад ВПО по Україні.

Серед інших ключових подій форуму: дискусійна панель «Залучення ВПО та місцевого населення до активної співпраці та участі у роботі рад ВПО» та стратегічний воркшоп «Територія майбутнього Рад ВПО — 2027», під час якого було напрацьовано бачення розвитку Рад на найближчі роки.

Досвід Ради ВПО при Вознесенській міській раді, яку представила голова Ради Яна Бурлуцька, показує системний підхід до підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених людей. Рада ВПО створила «дорожню мапу переселенця» з контактами потрібних служб і маршрутами міста, розвинула комунікацію у месенджерах і соціальних мережах для швидкого інформування та залучення людей. Рада проводить форум «Кар'єра без бар'єрів», а також організовує консультування з питань житла, освіти й психологічної підтримки. Все це дає результати інтеграції новоприбулих у життя міста. На думку одного з учасників, заступника директора Інституту публічної служби та управління НУ «Одеська політехніка», кандидата наук з державного управління, професора Миколи Попова, ефективна інтеграція потребує діалогу, структурованих комунікацій, а такі практики можуть слугувати основою для наукового аналізу та практичних рішень.

«Успіх Рад ВПО неможливий без партнерства та взаємодії. Хоч би якою активною була Рада, її не буде почуто без зацікавлення з боку органу, при якому вона створена, та всієї громади. Ефективна координація з Міністерством розвитку громад і територій та Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України лише підсилює цей результат. Приємно розуміти, що Ради ВПО самі бачать перспективу залучення донорів у громади, і навіть можливість отримувати визнання за свою роботу. Все це реально, і ми готові надавати підтримку, щоб ці очікування стали результатом», — підкреслила Валерія Вершиніна, виконавча директорка Благодійної організації «Благодійний фонд Стабілізейшен Суппорт Сервісез».

Другий день форуму, 23 жовтня, був присвячений практичному відпрацюванню навичок. Представниці та представники Рад ВПО взяли участь

в ігровому квесті «Як Рада ВПО може підтримати переселенців». Цей формат дозволив присутнім закріпити знання та обмінятися досвідом застосування практичних інструментів для допомоги ВПО.

За підсумками форуму було підтверджено ключову роль Рад ВПО у забезпеченні інтеграції переселенок і переселенців та розвитку громад, а також визначено пріоритети для зміцнення співпраці з місцевою владою.

«Ради з питань ВПО — це спільноти людей, які увесь час на волонтерських засадах допомагають переселенцям відчувати турботу й підтримку. Їхня робота вже приносить відчутні результати в громадах. Саме з ініціативи Рад під час II Всеукраїнського форуму у 2024 році було створено громадську організацію «Конгрес Рад ВПО» — для координації, взаємопідтримки та представлення інтересів Рад на національному рівні. Після проведення стратегічної сесії Конгрес визначив свої подальші кроки та місію й сьогодні запрошує Ради ВПО з усієї країни долучатися до спільної роботи», — сказала Оксана Савицька, радниця БФ «ССС» з питань розвитку Рад ВПО.

Усі напрацювання, здобуті під час чотирьох форумів — Південноукраїнського (Одеса), Західноукраїнського (Львів), Центральноукраїнського (Вінниця) та Східноукраїнського (Дніпро), будуть обговорені на рівні всієї країни на III Всеукраїнському форумі Рад ВПО у Києві 14–15 листопада та використані під час побудови стратегії розвитку Рад на наступні роки.

29.10.2025

Благодійний фонд «Стабілізуєшен Сунпорт Сервісез»

<https://sss-ua.org/news/nashi-sotsialni-khaby-hotovi-do-vidkryttia-dilymosia-rezultatamy-budivnystva-tomakivskoho-khabu/>

Наші соціальні хаби готові до відкриття: ділимося результатами будівництва Томаківського хабу

Ремонтні роботи завершені і вже зовсім скоро соціальні хаби відчинять свої двері для відвідувачів у Дніпропетровській, Запорізькій та Харківській областях. Ці простори стануть осередками активності, розвитку та взаємопідтримки для місцевих громад.

А сьогодні ми раді поділитися першим результатом — завершенням основних будівельних робіт у Томаківському соціальному хабі. Це сучасний, світлий і комфортний простір, створений для людей і з думкою про людей.

Соціальний хаб — це місце, де громада може діяти спільно, розвивати свої ідеї та підтримувати одне одного. Тут зможуть працювати громадські організації та ініціативні групи, проводитися навчання, тренінги, семінари, творчі заняття, дитячі заходи або дружні зустрічі.

Хаб стане відкритим майданчиком для комунікації, розвитку та співпраці. Його мета — об'єднати активних мешканців, волонтерів і місцеву владу навколо спільних дій, які роблять життя громади кращим.

Під час війни такі простори набувають особливого значення. Адже навіть у найскладніші часи людям потрібно відчувати єдність, безпеку і можливість бути разом.

Соціальні хаби створюються в межах проєкту «Посилення стійкості та захист постраждалих від конфлікту осіб, громад та систем у центрі та на сході України», який реалізує БО «Стабілізуєшен Суппорт Сервісез» у партнерстві з міжнародною гуманітарною організацією CARE за фінансової підтримки Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ).

28.10.2025

ГО «КримSOS»

<https://krymsos.com/dim-tam-de-lyudy-u-kyyevi-projshov-festyval-spilnot-vpro/>

«Дім там, де люди»: у Києві пройшов Фестиваль спільнот ВПО

«У кожному з нас є і буревій справ, і спокій. І найцінніше — це наш досвід. Саме для того ми зібралися сьогодні: щоб ділитися цим, підтримувати одне одного, можливо, просто обійнятися і побути разом». — Анна Смакула, керівниця проєкту «Посилення спільнот ВПО в центральних та західних областях України».

25 жовтня у Києві пройшов Фестиваль спільнот внутрішньо переміщених осіб, організований громадською організацією «КримSOS» за підтримки Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

Подія об'єднала понад 180 учасників і учасниць із 14 регіонів України — лідерів, активістів, громадських діячів і партнерів, які працюють задля підтримки та розвитку спільнот ВПО.

Фестиваль став простором зустрічі людей, для яких «дім» — це не лише місце, а спільнота, взаємна підтримка і віра в зміни. Учасники ділилися досвідом, натхненням і своїми історіями — від перших кроків у новому місті до створення сильних і турботливих громад.

Подію відкрила Анна Смакула, керівниця проєкту «Посилення спільнот ВПО в центральних та західних областях України». Після вітальних слів на екрані пролунали теплі привітання від регіональних координаторів і команди проєкту — людей, які щодня працюють поруч із громадами у різних куточках країни.

Натхненням цього дня стали виступи спікерок: керівниці ГО «Файнадія» Аліни Атамась, засновниці та голови правління БФ «Запорука», Наталії Оніпко та психологині Юлії Дідули. Вони говорили про лідерство без ідеальних умов, про цінності, що ведуть уперед, і про важливість турботи про себе, щоб мати сили підтримувати інших.

Важливою частиною програми стала інфосесія від УВКБ ООН в Україні, яку провела Лідія Кузьменко, радниця з питань захисту. Її слова стали

лейтмотивом дня: “Щоб виростити дитину, потрібно ціле село. А щоб захистити дитину — потрібна спільнота”.

Особливо чуттєвим став блок «Поговоримо про Крим» від Міли Шевченко, співкоординаторки ГО «КримSOS». Вона нагадала, що Крим — це не лише місце на мапі, а пам’ять, культура й дім, який живе в серцях людей.

На завершення фестивалю учасники та учасниці занурилися у творчу атмосферу — знайомилися, брали участь у майстер-класах, презентували власні роботи та ідеї на виставках. Цей день став нагадуванням, що навіть маленькі кроки можуть створювати великі зміни, а спільна дія — народжувати силу й натхнення.

Організатори висловили подяку всім, хто долучився до події, і особливо — спільнотам внутрішньо переміщених осіб, які стали серцем цього шляху. Саме завдяки їм народжуються нові ідеї, ініціативи й можливості для розвитку.

«Ми пишаємося кожним і кожною з вас, кожною маленькою перемогою, ініціативою, ідеєю. Бо неважливо, з якого міста ви починали — важливо, що разом ми створюємо спільноту, де є місце для всіх», — зазначили в організації.

Фестиваль відбувся у межах проекту «Посилення спільнот ВПО в центральних та західних областях України», який реалізується ГО «КримSOS» за підтримки Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН). Проект спрямований на розвиток спроможності лідерів і спільнот внутрішньо переміщених осіб, розбудову соціальної згуртованості та зміцнення місцевих громад.

29.10.2025

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/pidtrymka-z-orendoyu-zhytla-polegshuyei-integracziyu-v-pro-u-novuyh-gromadah/>

Підтримка з орендою житла полегшує інтеграцію ВПО у нових громадах

Тисячі українців продовжують залишати свої домівки, які знаходяться поблизу лінії фронту. Вони намагаються почати життя заново в безпечніших громадах, але постають нові виклики – де жити, як знайти роботу, куди влаштувати дітей до школи чи дитсадка, як налагодити побут.

Для багатьох внутрішньо переміщених осіб оренда житла стає серйозним випробуванням. Саме тому Карітас України прагне підтримати в цьому людей і допомогти їм відчути впевненість у завтрашньому дні.

Зокрема в межах проекту «Багатогалузева допомога постраждалим від війни в Україні» ВПО отримують фінансову підтримку для оренди житла та сплати комунальних послуг протягом шести місяців. Ця допомога надається у Дніпропетровській та Полтавській областях, де наразі проживає велика кількість переселенців.

За час реалізації проєкту майже півтори тисячі сімей уже отримали кошти для оплати житла. Завдяки цьому вони мали більше часу та сил краще адаптуватися до нового життя, знайти роботу, влаштувати дітей до школи та знову повірити у власні сили.

«Я думала, ми тут чужі. Але коли прийшла у Карітас, зрозуміла – я тут своя»

Родина пані Віри виїхала з Покровська. Залишати дім було важко – чоловік має інвалідність, у дворі щойно дозрівав урожай. «Виїжджати зовсім не хотілось. Тримались до останнього, але стало дуже критично, і ми вже поспіхом залишали рідне місто», – згадує жінка.

Після звернення на гарячу лінію Карітасу консультанти з'ясували, що подружжя не має житла й потребує не лише базової допомоги, а й підтримки з орендою.

«Я дуже зворушена таким ставленням. Коли їхала, думала, що ні я, ні мій чоловік тут нікому не потрібні. Але прийшовши в Карітас, відчула себе важливою», – розповідає пані Віра.

Для неї житло – це не просто дах над головою, а відчуття безпеки та спокою.

«Ми змогли нарешті створити дітям маленький острівець спокою»

Ще одна історія – пані Тетяни, мами двох дітей із села Андріївка, що на Донеччині. Вона покинула дім вагітною, коли довкола лунали вибухи.

«Єдине, про що тоді думала, це аби врятувати дітей і дати їм шанс жити у безпеці», – згадує жінка.

Наприкінці 2024 року сім'я оселилася у м. Зеленодольськ Дніпропетровської області. Та спокій прийшов не одразу: доводилося змінювати квартири, шукати прихисток, де діти могли б нарешті відчувати затишок і впевненість.

Підтримка від проєкту через Карітас Кривий Ріг стала справжнім порятунком. Допомога з орендою житла дозволила заощадити кошти й спрямувати сили на створення комфорту для своїх дітей.

Сьогодні старша донька пані Тетяни навчається онлайн у школі, яка колись стояла в зруйнованому селі, а молодший син спокійно росте в новому домі.

«Ми знову вчимося жити. І поруч із Карітасом це робити легше», – каже Тетяна.

Спільна турбота, що змінює життя

Подібних історій – сотні. Вони доводять, що підтримка з орендою житла дуже допомагає тим, хто втратив дім.

Проєкт «Багатогалузева допомога постраждалим від війни в Україні» став можливим завдяки допомозі американського уряду.

Це не просто фінансова підтримка, а інвестиція в гідні умови проживання та стабільність внутрішньо переміщених людей, які зараз особливо потребують нашої небайдужості та відчуття дому.

28.10.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/ponad-5-misyacziv-turboty-yak-komanda-bf-shid-sos-zustrichaye-evakujovanyh-u-tranzytnyh-punktah/>

Понад 5 місяців турботи: як команда БФ «Схід SOS» зустрічає евакуйованих у транзитних пунктах

Люди після складного шляху евакуації, приїжджаючи до транзитного пункту, потребують подальшого супроводу та підтримки. Від вересня 2024 року Благодійний фонд «Схід SOS» працює в Павлограді, а з серпня 2025 – в Лозовій на Харківщині та у Волоському на Дніпропетровщині.

Протягом цих місяців були хвили евакуації з Покровської, Добропільської, Дружківської, Костянтинівської громад Донецької області, а також Межівської громади, що на Дніпропетровщині. У транзитному пункті всі, хто покинув рідний дім через війну, можуть отримати кваліфіковану допомогу.

У межах реалізації проекту за підтримки Гуманітарного фонду України (UNF) від травня по вересень 2025 року команда БФ «Схід SOS» зустріла 3 389 евакуйованих, серед яких – 1 001 представник маломобільних груп населення та 494 дитини.

Психосоціальну підтримку надали 1 353 людям, серед яких 446 – психологічні консультації та 907 – соціальні. Психологи допомагали заспокоїтися, знизити рівень тривожності та відновити внутрішню рівновагу.

Соціальні ж працівники вирішували інші питання, як-от оформлення соціальних виплат або проходження медкомісії для отримання статусу інвалідності. Крім того, вони супроводжували людей під час відвідування державних установ та розселення в місця тимчасового проживання.

Юристи надали 1 618 правових консультацій на транзитних пунктах і в прифронтових населених пунктах. Зокрема, вони консультували щодо питань компенсацій за пошкоджене чи знищене житло, відновлення та оформлення документів, процедури оформлення спадщини, реєстрації права власності в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, подачі заяв за програмою «Відновлення» тощо.

«Люди приїжджають, часто втративши все. Транзит – це точка опори, перше місце, де можна перевести подих, залишитися на ніч і зрозуміти, як діяти далі. Однак без підтримки зробити це надзвичайно складно. Ми бачимо, як після кількох годин спілкування, теплому прийому і простої турботи у людей з'являється надія та усмішка. Для нас це найбільша винагорода», – розповідає менеджерка проекту Анастасія Калініна.

Упродовж вересня 2025 року фахівці та фахівчині з логістики евакуації допомогли 192 евакуйованим зі прифронту дістатися постійного або тимчасового місця проживання у Дніпрі, на Київщині, Львівщині, Закарпатті та в інших регіонах країни, а також забезпечили доступ до медичної допомоги.

Діяльність здійснюється у межах проєкту «Комплексна всебічна підтримка та захист вразливих категорій евакуйованих осіб», що реалізується БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки Гуманітарного фонду України (UHF).

27.10.2025

«U-LEAD з Європою»

<https://u-lead.org.ua/news/777>

Візит громад Донецчини на Полтавщину: практичні рішення для інтеграції ВПО

Як громади можуть підтримувати людей, які вимушено переїхали, створювати можливості для їхньої адаптації та розвитку — саме ці питання стали у фокусі візиту з обміну досвідом, який відбувся 7–10 жовтня 2025 року. Очільники громад Донецької області відвідали Полтавщину, щоб побачити, як приймаючі громади інтегрують внутрішньо переміщених осіб у соціальне та економічне життя, приймають релокований бізнес і створюють нові робочі місця.

Протягом чотирьох днів представники 12 громад Донецчини ознайомилися з практиками інтеграції ВПО, відвідували Нехворощанську та Сергіївську громади, вивчали управлінські рішення, які допомагають громадам не лише приймати людей, а й створювати нові можливості для них.

«Полтавщина — це територія, де люди з прифронтових регіонів отримують не лише прихисток, а й відчуття дому. Наші громади створили інфраструктуру інтеграції — від житла до сервісів підтримки, і підхід тут простий: безпека + житло + робота + спільнота. Саме так громади Полтавщини вибудовують інтеграцію людей і релокованого бізнесу — в партнерстві з областю, державою та міжнародними програмами і запрошують до співпраці всіх, щоб творити майбутнє разом», — зазначила Ірина Балибіна, керівниця Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у Полтавській області.

Нехворощанська громада продемонструвала комплексну роботу з підтримки переселенців. Тут діє програма інтеграції ВПО, розроблена за допомогою експертів U-LEAD, будується житло для переселених родин, працюють школи та садочки, де навчаються діти ВПО. Переселенці працевлаштовані в освіті, медицині та комунальній сфері, а молодіжна рада активно долучає їх до життя громади.

«Ми цілеспрямовано збільшуємо фонд житла для ВПО. І це не про статистику — це про гідні умови і спокій для сімей, які вимушено переїхали, щоб уже сьогодні вони могли працювати, навчатися і планувати майбутнє тут, на Полтавщині», — розповів Віктор Дубович, Нехворощанський сільський голова.

Сергіївська громада зробила ставку на розвиток підприємництва. У громаді працює фонд підтримки бізнесу, який надає безвідсоткові кредити, а також відділ економіки та залучення інвестицій, що допомагає переселенцям

отримувати гранти й розвивати власну справу. Майже 20% населення громади — це ВПО, які скористалися підтримкою громади й відкрили для себе нові можливості.

«Полтавські громади не просто приймають людей — ми допомагаємо відновитися і працювати бізнесу, а також розпочати власну справу. Релоковані підприємства вже створюють робочі місця й наповнюють бюджети, а програми підтримки МСП роблять старт і розвиток реальними для кожного підприємця, що обрав Полтавщину», — підкреслив Ігор Лідовий, Сергіївський сільський голова.

За словами Вікторії Троценко, керівниці Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у Донецькій області, цей візит мав кілька ключових цілей.

«Нам важливо було показати, як інтегруються ВПО і які в цьому позитивні моменти, адже громади дбають про своїх людей і створюють умови для їхнього комфортного життя. Також ми ставили за мету налагодити комунікацію між громадами Полтавщини та Донеччини, дати можливість їм поспілкуватися між собою і зміцнити наявні зв'язки», — зазначила вона.

Учасники візиту відзначили не лише практичність побаченого, а й теплу атмосферу спілкування з колегами.

«Мені дуже сподобалося, як Сергіївська громада розвиває підприємництво. Ми побачили, наскільки громада підтримує ФОПів і вболіває за їхній успіх. Я знаю, що якщо жителі нашої громади переїдуть у Сергіївську, їх там добре приймуть і дадуть старт нового життя», — поділилася враженнями Альона Левтєрова, очільниця Старомлинівської сільської військової адміністрації.

«Нехворощанська громада показала, як ефективно інтегрувати ВПО в життя громади, а Сергіївська — як підтримувати підприємців і допомагати їм розвивати власну справу. Такі зустрічі надзвичайно корисні: ми побачили успішні приклади й змогли обмінятися досвідом із нашими колегами з Донеччини», — сказала Лілія Тихонова, заступниця начальника Шахівської сільської військової адміністрації.

«Візит був дуже змістовним і добре організованим. Ми побачили цікаві підходи обох громад і налагодили контакти з командою Регіонального офісу U-LEAD у Полтавській області. Для мене це була також нагода вперше наживо поспілкуватися із заступниками керівників інших громад Донеччини», — зазначив Сергій Легенький, заступник начальника Авдіївської міської військової адміністрації.

28.10.2025

«U-LEAD з Європою»

<https://u-lead.org.ua/news/778>

Аграрний бізнес у релокованих громадах: як отримати фінансування від міжнародних партнерів

Сільські громади сьогодні шукають нові шляхи розвитку, адже війна змінила і потреби людей, і можливості територій. Важливим ресурсом для цього стали внутрішньо переміщені особи, які можуть принести у приймаючі громади нові знання та ідеї, особливо в аграрному секторі.

Як поєднати інтереси релокованих і приймаючих громад та знайти фінансову підтримку для запуску бізнесу — про це говорили на інформаційній сесії для громад Луганщини, присвяченій розвитку сільських територій і можливостям для внутрішньо переміщених осіб. Організаторами заходу стали Регіональний офіс «U-LEAD з Європою» у Луганській області та міжнародна гуманітарна організація Mercy Corps.

«Релоковані громади прагнуть забезпечити житлом і роботою своїх людей та водночас зберегти ідентичність. Приймаючі громади мають інші виклики — тимчасову втрату працездатного населення через захист України або виїзд. Але вони володіють ресурсами: землею та житлом. Наше завдання — допомогти громадам і людям зрозуміти, де знайти кошти для старту бізнесу, і дати інструменти для цього», — пояснив Ігор Агібалов, керівник Регіонального офісу «U-LEAD з Європою» у Луганській області.

У пошуку фінансування громадам допомагають міжнародні партнери. Зокрема, Mercy Corps — одна з найбільших міжнародних гуманітарних організацій, яка на сьогодні працює в Україні. Окрім гуманітарної допомоги, організація активно підтримує аграрний сектор. Mercy Corps, за сприяння Фонду Говарда Г. Баффета, розпочала Програму підтримки сільського господарства України. Вона спрямована на відновлення діяльності агробізнесу й фермерів, які отримують дохід саме завдяки сільському господарству.

«Ми під фермерами розуміємо не лише офіційно зареєстрованих підприємців, а й звичайних селян, які через господарство забезпечують свою сім'ю. Для багатьох це єдине джерело доходу та спосіб виживання. Особливо це стосується переселенців, які втратили все і тепер намагаються інтегруватися в нові громади», — зазначив Руслан Марков, провідний менеджер із сільського господарства проекту Mercy Corps.

Учасники дізналися про кілька форматів підтримки від Mercy Corps:

- домогосподарства та дрібні фермери (ділянки до 10 га) можуть отримати гранти в середньому на 3 000 доларів;
- малий агробізнес (до 500 га, готовий інвестувати власні кошти) має можливість залучити близько 75 000 доларів США;

- середній агробізнес (від 500 до 3 000 га, критично важливий для економіки громади) може отримати підтримку на рівні 150 000 доларів;
- аграрні установи — лабораторії, наукові центри, дорадчі служби, заклади освіти — також можуть претендувати на фінансування до 150 000 доларів США у вигляді вже закупленого обладнання.

Окрім фінансової підтримки, програма передбачає консультації з юридичних і фінансових питань — від земельних податків і кредитних зобов'язань до державних пільг для фермерів, які постраждали від війни.

Завдяки таким ініціативам громади Луганщини отримують реальні інструменти для відновлення економіки. Підтримка фермерів допомагає створювати нові робочі місця, забезпечувати продовольчу безпеку та зміцнювати спроможність громад, які продовжують розвиватися навіть у складних умовах війни.